

ትምህርት አሥራ ሰባት

ራእይ 2:18-3:21

አንደኛ ቀን፡- ራእይ 2:18-29

1ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ባለፈው ሳምንት ያጠናነውን የሦስት አብያተ ክርስቲያናት ባሕርይ ዘርዘር። ለ) ተመሳሳይ ባሕርይ ያላቸውንና አንተ የምታውቃቸውን ሰዎች ግለጽ። ሐ) እነዚያን ሦስት አብያተ ክርስቲያናት የሚወክሉትንም አብያተ ክርስቲያናት ዘርዘር።

2ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ዛሬ ክርስቲያኖች አምልኮተ እግዚአብሔርን ከዓለም ጋር ሊቀይጡ የሚችሉባቸውን መንገዶች ዘርዘር። ለ) አንዳንድ ጊዜ የተለያዩ የአኗኗር ልምድ (ለምሳሌ፡ ፊልም መመልከት) የሚፈቅደውን ክርስቲያኖቹ ነፃነትና ዓለምን በመምሰል የክርስቲያኑን ንጽሕናና ምስክርነት በሚያጠፋው ዓለማዊነት መካከል ያለውን ልዩነት መረዳት የሚያዳግተው እንዴት ነው? ሐ) በመመሪያ በመኖርና ሕግ አጥባቂ በመሆን መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው?

ባለፈው ሳምንት ክርስቶስ በትንሹ እስያ ለሚገኙ ሦስቱ የመጀመሪያ አብያተ ክርስቲያናት የላካቸውን የተወሰኑ መልእክቶች ተመልክተናል። በቶሐንስ ዘመን የነበሩ ችግሮች፡ ዛሬም በአብያተ ክርስቲያናት ውስጥ እንደሚገኙ ተመልክተናል። አብያተ ክርስቲያናቱ ከፍቅር እጦት፡ ከስደት፡ ከሐሰተኛ ትምህርትና ከዓለማዊነት ጋር ይታገሉ ነበር።

አንድ ክርስቲያን ባለማቋረጥ የተለያዩ ዓይነት ውጥረቶችን ይጋፈጣል። አንድ ክርስቲያን ሕይወቱን ሙሉ ለሙሉ ለእግዚአብሔር አስረክቦ የሚኖር ከሆነ ከማያምኑ ወገኖች ተቃውሞ ስለሚያጋጥመው፡ ሁልጊዜም ስደት ያንዣብብታል። በርካታ ክርስቲያኖችም ሳይቀሩ ያላድጁታል፤ ይህም የሚሆነው በቅድስና የሚኖር ክርስቲያን በሌሎች ክርስቲያኖች ውስጥ የቅድስና እጦት እንዳለ ማስረጃ ስለሚሆን ነው።

ይሁንና፤ ለክርስቲያን ከሁሉም የሚከፋው ጫና ከዓለምና ከጋጢአታዊ ተፈጥሮአችን ጋር መስማማቱ ነው፤ በዚህም ለእግዚአብሔር የሚኖረን ፍቅር እየቀዘቀዘ ይሄድና መመዘኛዎቻችንም ዓለምን ይመስላሉ። ስለሆነም፤ እነዚህን ዝንባሌዎችና ከዓለም ጋር መስማማት የሚያስከትላቸውን ውጤቶች ልንገነዘብ ይገባል።

ለክርስቲያኖች በጣም አስቸጋሪ የሆነው አንዱ ጉዳይ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በግልጽ ያልተቀመጡትን ሕግጋት፤ የማያምኑትን ሰዎች እንዲጠብቁ በመጠየቅ፤ መቼ የማሰናከያ ዓለት እንደሚያኖሩና መቼ መመሪያዎቹን አጥብቀው እንደሚይዙ ከመረዳቱ ላይ ነው። በአንድ በኩል ዓለማዊ፤ በሌላ በኩል ደግሞ ሕግ አጥባቂ በመሆኑ መካከል የሚገኘው ልዩነት ረቂቅ ወይም ግልጽ አይደለም። ክርስቲያኖች ከትውልድ ትውልድ ከአንዱ አከራሪ ጫፍ ወደ ሌላው ይወዘወዛሉ። የሚከተለውን ሠንጠረዥ ተመልከት፡-

ሕግ አጥባቂነት	በፍቅር የሚከናወን	ዓለማዊነት
	ክርስቲያናዊ ነጻነት	

አንደኛው አከራሪ ጫፍ ሕግ አጥባቂነት ነው። ሕግ አጥባቂነት የተለመደውና ተግባራዊ የሚሆነው፤ አንድ ሰው የተወሰኑትን ነገሮች ቢያደርግ ወይም የተከለከሉትን ባያደርግ መንፈሳዊና በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት እንዳገኘ በሚናገሩ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ነው። እነዚህ ወገኖች ግልጽ የመጽሐፍ ቅዱስ ትእዛዛትን (ለምሳሌ፤ መዋሸት፤ መሥረቅ) ገለል አድርገው፤ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በሚያወጡአቸው ደንቦች ላይ ያተኩራሉ፤ እነዚህም ደንቦች ከትውልድ ትውልድ ይለያያሉ። ክርስቲያኖች አስካሪ መጠጥ ባለመጠጣታቸው ወይም ወደ ፊልም ቤት ባለመሄዳቸው፤ ወይም የተወሰኑ ልብሶችን ባለመልበሳቸው፤ መንፈሳዊና በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት የሚያገኙ እንደሆነ አድርገው ካለቡ ተሳስተዋል። በዚህ አመለካከት፤ አጽንኦት የሚደረገው በግለሰቡ ውጫዊ ልምምዶች ላይ እንጂ በልቡ ሁኔታ ላይ አይደለም። እንዲሁም ደግሞ፤ የተወሰኑትን ነገሮች (ወደ ቤተ ክርስቲያን መሄድ፤ አሥራት ማውጣት፤ ምጽዋት መስጠት) ካደረጉ፤ ደኅንነትን እንደሚያገኙ ያስተምራሉ። ይህም በጥንቷ ቤተ ክርስቲያን፤ አንዳንድ ክርስቲያን አይሁዶች አሕዛቦች እንዲገረዙና የተወሰኑትን የአይሁድ ልምምዶች እንዲከተሉ በፈለጉበት ጊዜ ችግር ፈጥሯል (የሐዋ. 15)። ሐዋርያው ጳውሎስ ለሮሜና ለገላትያ ሰዎች በጻፈው ደብዳቤ፤ ይህንኑ የሐሰት ትምህርት ተቃውሟል።

3ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በቀጥታ በመጽሐፍ ቅዱስ ያልተጠቀሱና በኢትዮጵያ በርካታ አብያተ ክርስቲያናት በአባሎቻቸው ላይ የሚጭኑዋቸው አንዳንድ ደንቦች የትኞቹ ናቸው? ለ) እነዚህ የቤተ ክርስቲያን መመሪያዎች ጠቃሚ ሊሆኑ የሚችሉት እንዴት ነው? ሐ) እነዚህ የቤተ ክርስቲያን መመሪያዎች የሕግ አጥባቂነት ባሕርይ ወደሚታይባቸው ሕግጋት ሊለወጡ የሚችሉት እንዴት ነው?

ክርስቲያናዊ ነጻነትን በተመለከተ፤ አማኞች ተቃራኒ ጫፎችን አከርረው ሲይዙ ይታያል። ክርስቲያናዊ ነጻነትን የሚያጠብቁ ሰዎች፤ ክርስቲያኖች እንደ መሆናችን ማንኛውንም ነገር የማድረግ ነጻነት አለን ይላሉ (1ኛ ቆሮ. 9፡19-23)። ምንም ነገር ብናደርግ ክፋት የለውም የሚል አስተምህሮ ሲኖራቸው፤ የትኛውንም ልምምድ ብናደርግ ከጋጢአት አይቆጠርም ይላሉ። በመሆኑም፤ እንደ ዓለም ልንሆንና ልንኖር እንደምንችል ያስረዳሉ። ከዚህም ወጣ ብሎ ይኸው አመለካከት፤ ራሳችንን ሳንጎዳና እግዚአብሔርንም ሳናስቆጣ የተወሰኑትን የእግዚአብሔር ትእዛዛት ልንተላለፍ እንደምንችል ያስተምራል። ለምሳሌ፤ የምዕራቡ ዓለም ሰይማውያን ክርስቲያኖች ሆነው ሳለ፤ የግብረ-ሰዶም ልምምዳቸውን መቀጠል እንደሚችሉ ይናገራሉ። በልባችን መንፈሳውያን እስከሆንን ድረስ፤ በሥጋዊ ሰውነታችን የምንፈጽው ነገር ምንም ጉዳት አያስከትልም ባዮች ናቸው። የዚህ ዓይነት አመለካከት ያላቸው ክርስቲያኖች ራሳቸውን እንዳሻቸውና በልቅነት የማየት ብቃት እንዳላቸው አድርገው ይመለከታሉ። ምንም እንኳ የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርቶች በግልጽ ቢተላለፉም፤ ሰዎች ክርስቲያኖች አድርገው እንዲጠሩዋቸው ይፈልጋሉ። እነዚህ ወገኖች በዓለም ተሸንፈዋል፤ የክርስቶስንም ስም አጉድፈዋል፤ ስለሆነም፤ የእግዚአብሔርን ፍርድ ይጋፈጣሉ። በእስያ ከነበሩ ሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት አንዳንዶቹ ይህንኑ ችግር ይጋፈጡ ነበር።

የክርስቲያኑ ትክክለኛ ስፍራ የሚገኘው ከመካከለኛው አካባቢ ነው። ይህም ስፍራ በክርስቲያናዊ ፍቅር የተገደበ ክርስቲያናዊ ነጻነት ተብሎ ሊጠራ ይችላል። በሕይወት ውስጥ ልንፈጽማቸው ነፃ የምንሆንባቸው በርካታ ነገሮች አሉ። ወደ ፊልም ቤት የመሄድ፤ ከቀሚስ ይልቅ ሱሪ የመልበስ፤ ወዘተ... ነጻነት አለን። እነዚህ ነገሮች መንፈሳውያን መሆናችንን ወይም አለመሆናችንን በጥሩ ሁኔታ ሊያመለክቱ አይችሉም። ይሁንና፤ እነዚህ ነጻነቶች በሦስት ነገሮች ሊገደቡ ይገባል። በመጀመሪያ፤ እነዚህ ልምምዶች ለማያምኑ ሰዎች የሚያስተላልፉት መልእክት ምንድን ነው? ምንም እንኳ ወደ ፊልም ቤቶች የመሄድ ነጻነት ሊኖረን ቢችልም፤ የማያምኑ ሰዎች ይህ ክርስቲያን ወይም መንፈሳዊ ያልሆነ ሰው የሚያከናውነው ልምምድ እንደሆነ አድርገው የሚመለከቱ ከሆነ፤ ስሕተት ሠርተናል ማለት ነው። ነጻነታችን ለዓለም የሚኖረንን መንፈሳዊ ምስክርነት እንዲያጠፋ፤ ወይም የክርስቶስን ስም በዓለም የሚኖረንን መንፈሳዊ ምስክርነት እንዲያጠፋ፤ ወይም የክርስቶስን ስም በዓለም ፊት እንዲያገድፍ ልናደርገው አንችልም። ማናችንም ይህንን ልናደርግ አንሻም።

ሁለተኛ፤ ይህ ልምምድ በውጣዊ መንፈሳዊ ሕይወታችን ላይ የሚያስከትለው ውጤት ምንድን ነው? ወደ ፊልም ወይም ጭፈራ ቤቶች መሄዱ ስሕተት ላይሆን ቢችልም፤ የምናየውና የምናደርገው ነገር በአእምሮአችንና በመንፈሳዊ ሕይወታችን ላይ ጎጂ ተጽዕኖ የሚያስከትል ከሆነ፤ ልንቆጠብ ይገባል። ይህ የግል ውሳኔ ሲሆን፤ የምናደርገው ነገር መንፈሳዊ ሕይወታችንን መጉዳቱን የምናውቀው እኛው ነን።

ሦስተኛ፡ የምናደርገው ነገር ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር የሚኖረን ግንኙነት የሚጎዳ ከሆነ፡ ወይም ልምምዱን ሌሎች ክርስቲያኖች ወደ ኃጢአት የሚገፋፋቸው አደገኛ ነገር አድርገው ከተመለከቱት ስሕተት ነው ማለት ነው። እኛም ሆንን ሌላው ወንድም በአንድ ልምምድ ላይ የቅሬታ ጥያቄ ካለብንና፡ ዳሩ ግን ልምምዱ ከቀጠለ፡ ልምምዱን ለሚከተለው ሰው ኃጢአት ነው። በነገሩ ትክክለኛነት ላይ ምንም ዓይነት ጥርጣሬ ለሌለብን ሰዎች፡ ኃጢአት ላይሆን ይችላል። ይሁንና፡ መጽሐፍ ቅዱስ በጥርጣሬ የተደረገ ማንኛውም ነገር ኃጢአት ነው ይለናል (ሮሜ 14:22-23)። ለእኛ የተፈቀደ የሚመስለንን ነገር በማድረግ፡ ሌላው አማኝ አሁንም በእነዚያ ልምምዶች ትክክለኛነት እየተጠራጠረ ልምምዳችንን እንዲከተል አርአያነትን ካሳየን፡ ወደ ኃጢአት መርተነዋል ማለት ነው። አንድን ነገር የመለማመድ ነጻነታችንን ከማጥላት ይልቅ፡ በእምነት ወንድማችን ለሆነው ሰው ካለን ፍቅር አኳያ ነጻነታችንን ብንገድብ ምንኛ መልካም ነው! ለምሳሌ ወደ ፊልም ቤት መሄድ ስሕተት እንደሆነ ከሚያስብ ወንድም ጋር የተወሰነ ጊዜ አብራችሁ ታላልፋላችሁ እንበል። አንተ ግን ፊልም ማየት ምንም እንዳልሆነ ታስባለህ። በመሆኑም፡ ካንተ ጋር ፊልም እንዲያይ ብትጋብዘው፡ ወይም እርሱ እያወቀ ፊልም ብትመለከት በራሱ ሕሊናና በእግዚአብሔር ላይ ኃጢአት እንዲፈጽም ትፈትነዋለህ። እንግዲህ፡ በዚያ ወንድም ፊት የማሰናከያ ዓለት እያስቀመጥህ ነው ማለት ነው። ይህም ክርስቲያናዊ ፍቅር ያለው ሰው የሚያከናውነው ተግባር አይደለም። ልክ እንደ ጳውሎስ በክርስቶስ ባለን ነጻነት ልንደሰትና፡ ዳሩ ግን ሌሌሎች አማኞችና ለወንጌሉ ሲባል አስፈላጊ በሚሆንበት ጊዜ ሁሉ ገደብ ልናበጅ ይገባል (ሮሜ 14:13-21)።

(ማታወሻ - የዚህ ማብራሪያ ዓላማ የኢትዮጵያ ክርስቲያኖች ወደ ፊልም ቤት የመሄድ፡ የመጠጣት ወይም የመጨፈር ነጻነት እንዳላቸው ማሳየት አይደለም። ወደ ፊልም ቤት መሄዱ ምስክርነታችንን ሊያበላሽ ወይም በዚያ የምንመለከታቸው ነገሮች መንፈሳዊ ሕይወታችንን ሊጎዱ ይችላሉ- በዚያ የሚደረጉ ነገሮች ከመጽሐፍ ቅዱስ በተቃራኒ የሚከናወኑ ናቸውና! እዚህ ላይ ልብ ልንል የሚገባው፡ የምንናገረው እንደ ዝሙት ሁሉ፡ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በግልጽ ስለተጠቀሱት መተላለፎች አለመሆኑን ነው።)

የሚዛናዊነቱን ትክክለኛ ስፍራ ለማመልከት ቢያዳግተንም፡ ክርስቲያኖች በዚያ ወይም በዚህ ወገን ለመሆንና፡ አሁንም እግዚአብሔርን ለመውደድ ይችላሉ። እነዚህ በመመዘኛዎች ላይ የሚነሡ የአመለካከት ልዩነቶች፡ በወጣቶችና በሽማግሌዎች ወይም ደግሞ የተለያዩ ልምምድ ባላቸው የቤተ ክርስቲያን የእምነት ክፍሎች መካከል ግጭት ይፈጥራሉ። ይህም ሁኔታ በሚከሰትበት ጊዜ፡ እያንዳንዱ አባል ለፍቅር የመጀመሪያውን ስፍራ መስጠት አለበት። የራሳቸውን መብት ከመፈለግ ይልቅ፡ እርስ በርሳቸው ተረዳድተው የሚያድጉበትን ሁኔታ ሊያመቻቹ ይገባል። እንዲሁም ደግሞ መንፈስ ቅዱስ በግለሰቦችና በቤተ ክርስቲያን ሕይወት ውስጥ በነጻነት እንዲሠራና በእውነት ማደግና የእውነትን መረዳት እንዲያመጣ ማድረግ

ያሻል። እነዚህ ልዩነቶች ወደ መጣላት ወይም መንፈሳዊ ትዕቢት በሚያመሩን ጊዜ፤ የሚደሰተው ሰይጣን ብቻ ነው።

4ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በመጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ያልተብራሩትንና የተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት የሚያስተምሩአቸውን ልምዶች ዘርዝር። ለ) እነዚህ ልምዶች እንደ ተደነገገ ሕግ ሊጠበቁ የሚችሉት እንዴት ነው? ሐ) እነዚህን ልምዶች በምግባረ-ብልሹነት መተላለፍ የሚቻለው እንዴት ነው? መ) የክርስትናን ነጻነት በፍቅር በመገደብ፤ እነዚህን ልምዶች መጠበቅ ወይም መተላለፍ የሚቻለው እንዴት ነው?

የትያፕሮን ቤተ ክርስቲያን በምግባረ-ብልሹነት ስሕተት ውስጥ ወድቃ ነበር። በጥፋተኞቹ ላይ የቤተ ክርስቲያን የሥነ-ሥርዓት እርምጃ በመውሰድ ምትክ፤ ወይም ከቤተ ክርስቲያን በማባረር ምትክ፤ ለሰዎቹ ከመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ውጭ የሆኑትን ልምዶች እንዲያደርጉ ፈቀዱላቸው። ይህንንም ያደረጉት ምናልባት ቸሮችና ሰፊ አመለካከት ያለን ነን ብለው በማሰባቸው ይሆናል፤ ይሁንና፤ ምስክርነታቸውን ከማበላሸታቸውም፤ በእግዚአብሔር ዓይኖች ፊት ንጽሕናቸውን አጥተው የእግዚአብሔርን የማንጻት ፍርድ ሊቀበሉ ደረሱ።

5ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 2:18-29 አንብብ። ሀ) ባለፈው ሳምንት የጀመርኸውን ሠንጠረዥ የመመላት ተግባር ቀጥል። ለ) ኤልሃቤል ማን ናት? ሥራዋስ ምንድን ነው? 1ኛ ነገሥት 16:31-32፤ 18:4፤ 13፤ 19:1-2፤ 21:4-16 አንብብና፤ ጌታ በማብራሪያነት የሚጠቀማትን ታሪካዊት ኤልሃቤልን ተመልከት። ሐ) ስለ ትያፕሮን ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት አንብብና፤ ስለ ከተማይቱ አጭር መግለጫ ጻፍ።

የትያፕሮን ከተማ ከጴሮጋሞን በስተ-ደቡብ ምሥራቅ 70 ኪሎ ሜትሮች ያህል ርቃ ትገኛ ነበር። በራእይ 2-3 እንደተጠቀሱት ሌሎች ከተሞች ሀብታምና ታዋቂ አልነበረችም። የሱፍ፤ የሐር፤ የልብስ፤ የቆዳና የነሐስ መሥሪያ የመሳሰሉ በርካታ አነስተኛ ኢንዱስትሪዎች ነበሩባት። ትያፕሮን ቀይና ሐምራዊ የልብስ ቀለሞችን በማዘጋጀት ትታወቅ ነበር። በአውሮፓ ጳውሎስ ያገኛት የመጀመሪያይቱ ጌታን የተቀበለችው የትያፕሮን ከተማዋ ሊድያ የቀይ ሐር ሻጭ ነበረች (የሐዋ. 16:14)። እነዚህ ትናንሽ ኢንዱስትሪዎች በሙሉ በንግድ ማኅበር ቁጥጥር ሥር ይሠሩ ነበር፤ በእነዚህ ሙያዎች የተሰማሩ ሰዎች ሁሉ የዚህ ማኅበር አባል እስካልሆኑ ድረስ ዕቃዎቻቸውን ለመሸጥ አይችሉም ነበር። እነዚህም የንግድ ማኅበራት እያንዳንዳቸው ልዩ አምላክ የሚያመልኩ ሲሆን፤ በየዓመቱ አምላካቸውን የሚያመልኩባቸው የተወሰኑ ቀናት ነበሩአቸው። ይህም ክርስቲያኖች ወደ እነዚህ የንግድ ማኅበራት ውስጥ እንዳይገቡ ችግር ፈጠረባቸው፤ በምንም መንገድ ቢሆን ክርስቲያኖች የንግድ ማኅበሩን አምላክ ሊያመልኩ አይችሉም። ከዚህም የተነሣ፤ ብዙዎቹ ሥራቸውን ለማጣት ወይም ዕቃቸውን ላለመሸጥ ተገደዱ። በዘመኑ ለነበሩት ክርስቲያኖች፤ የንግዱ ማኅበር አባል በመሆን ለጣዖት የተሠዋ ሥጋ ያለበትን ምግብ መብላትና ምግባረ-ብልሹነት የሚስተዋልባቸውን ልምዶች ማድረግ ከባድ ፈተና ነበር። ሆኖም ግን፤

የዚህን ልምድ አግባብነት የሚደግፉ አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችም ነበሩ።

ምንም እንኳ ትያጥሮን በራእይ መጽሐፍ የተጠቀሰች ከሁሉም ያነሰችና እጅግ ዝቅተኛ የሆነ ጠቀሜታ የነበራት ቤተ ክርስቲያን ብትሆንም፤ ይኼኛው ክፍል ከገቱ አብያተ ክርስቲያናት ለአንደኛዋ የተላከ ከሁሉም የሚረዝም ደብዳቤ የሚገኝበት ነው።

የትያጥሮን ቤተ ክርስቲያን ከ590 እስከ 1500 ዓ.ም. የነበረችው የመካከለኛው ዘመን የሮም ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ተምሳሌት እንደሆነች ይገመታል። በዚህ «ጨለማ ዘመን» እስከዚህም እውነተኛ የወንጌል ብርሃን ፈክቶ አይታይም ነበር።

1. ክርስቶስ ስለ ራሱ የሰጠው መግለጫ፡-

ሀ. የእግዚአብሔር ልጅ፡- ምንም እንኳ ይህ በአዲስ ኪዳን ለኢየሱስ የተለመደ ስም ቢሆንም፤ በራእይ መጽሐፍ ኢየሱስ «የእግዚአብሔር ልጅ» ተብሎ የተጠራው በዚህ ስፍራ ብቻ ነው። ይህ መሢሕነቱን የሚያመለክት ስም ሲሆን፤ በዚህ ስፍራ ትኩረት የተሰጠው ኢየሱስ መሢሕና ፍጹም አምላክ በመሆኑ ላይ ነው። የእግዚአብሔር አብ የሆነው ክብር፤ ኃይልና ግርማ ሁሉ የኢየሱስም ነው።

ለ. እንደ እሳት ነበልባል የሆኑ ዓይኖች፡- ከትያጥሮን ዐበይት አማልክት አንዱ የፀሐይ አምላክ የሆነው አፖሎ ነበር። ምናልባት ኢየሱስ በዚህ የአፖሎ የተለመደ ተምሳሌት መጠቀሙ፤ እንዴት ከአፖሎ እንደሚበልጥ ለማሳየት ይሆናል። ይሁንና፤ ይህ ተምሳሌት በይበልጥ የቀረበው ዓለማዊ ለነበሩት የትያጥሮን ክርስቲያኖች፤ ሁሉንም የሚመለከተው ኢየሱስ የፍርድ አምላክ መሆኑን ለማስታወስ ይሆናል። ኢየሱስ የነቢይቱን የኤልሳቤልን ክፉ ተግባራት የተመለከተ ሲሆን፤ በእርሷና በሚከተሉዋትም ሰዎች ላይ ፍርዱን ይገልጻል።

ሐ. በእቶን የነጠረ የጋለ ነሐስ እግሮች፡- በትያጥሮን ከሚገኙ አነስተኛ ኢንዱስትሪዎች አንዱ የነሐስ ኢንዱስትሪ በመሆኑ፤ ለክርስቲያኖች ይህ ማብራሪያ በጣም ግልጽ ነበር። ይህም የሚያመለክተው፤ በኃጢአት የሚወድቁትን ሰዎች ፈጥኖ ለመያዝና ፍርድንም ለመግለጥ እንደተዘጋጀ ነው።

6ኛ ጥያቄ፤ ሀ) እነዚህ መግለጫዎች የኢየሱስን ባሕርይ በበለጠ ለመግለጽ ያገለገሉት እንዴት ነው? ለ) ዛሬ ብዙ ክርስቲያኖች ኢየሱስን በዚህ ዓይነት የማይረዱት ለምንድን ነው?

2. ለቤተ ክርስቲያኒቱ የቀረበ ምስጋና፡-

የትያጥሮን ቤተ ክርስቲያን ከውጭ ስትታይ በጣም ጤነኛ ትመስላለች። የሚከተሉትን የምስጋና መልእክቶች ተመልከት፡-

ሀ. ክርስቲያናዊ ባሕርይ፡- ኢየሱስ ክርስቲያኖችን ለሁለት በጣም አስፈላጊ ባሕርያት አመስግኖአቸዋል። በመጀመሪያ፤ ፍቅር ነበራቸው።

ይኸውም ክርስቶስን ይወዱት የነበረ ሲሆን፤ እርስ በርሳቸውም ይዋደዱ ነበር። ሁለተኛ፤ እምነት ነበራቸው። ችግሮች ቢኖሩባቸውም እንኳ፤ በኢየሱስ ማመናቸውን አላቋረጡም ነበር።

ለ. ይሠሩ ነበር - ኢየሱስ ስለ ሥራቸውና ስለ አገልግሎታቸው አመስግኖአቸዋል። ክርስቲያኖች ዝም ብለው በመዘመርና የእግዚአብሔርን ቃል በማድመጥ፤ በቤተ ክርስቲያን ጉባዔ ውስጥ ብቻ ተቀምጠው አልቀሩም ነበር። የምስክርነትን ቃል በመስጠት፤ ድሆችን በመርዳትና ኢየሱስን የሚያስደስቱትን ተግባራት በማከናወን፤ በማሳበራዊ ተግባራትም የማይናቅ ተሳትፎ ያበረከቱ ነበር።

ሐ. በስደት ይታገሡ ነበር - የትያጥሮን ክርስቲያኖች ከማያምኑ ወገኖች ተቃውሞ ይደርስባቸው ነበር፤ ይሁንና፤ እምነታቸውን ከመካድ ይልቅ፤ ችግሮችን የክርስትና ሕይወታቸው አካላት አድርገው በመቀበል፤ በትዕግሥት ይመላለሱ ነበር። «ትዕግሥት» በእኛ ላይ የሚደርሱትን ክፉ ነገሮች ያለ ጥላቻ በፍቅር የመቀበል ዝንባሌ ነው። እንዲሁም ደግሞ፤ ትዕግሥት ለክርስቶስ ታማኝ ሆኖ ለመጽናትና ለወንጌሉ እንደሚገባ ለመኖር ጽኑ ውሳኔ ማድረግ ነው።

መ. በማደግ ላይ ያሉ ነበሩ፡- ይህች ቤተ ክርስቲያን የማትንቀሳቀስ አልነበረችም። በትንሽና ጠቃሚ በማትመስል ከተማ ውስጥ ቢኖሩም፤ ክርስቲያኖቹ ማደጋቸውን አላቆሙም ነበር። ይኸውም ለኢየሱስ በሚያከናውኑዋቸው ተግባራት ባለመሰልቸት እድገት በማሳየታቸው ብቻ ሳይሆን፤ በቁጥርም ማደጋቸው አያጠራጥርም። ይህ ልዩ ምስጋና ነው፤ ምክንያቱም ከመንፈሳዊ ኩራታቸው የተነሣ ጉድለታቸውን ለማሳየት እንዳልቻሉት የሎዶቅያ ሰዎች፤ ወይም ፍቅራቸውን ወደ ማጣቱ አደጋ ይገሠግሡ እንደነበሩ የኤፌሶን ክርስቲያኖች ሰላልነበሩ ነው።

7ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ከእነዚህ ባሕርያት የትኞቹ በአንተ ሕይወት ውስጥ እንደሚገኙ ዘርዝር። ለ) እነዚህን ባሕርያት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ልትመለከት የምትችልባቸውን መንገዶች ዘርዝር።

2. በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይ የተሰነዘረ ነቀፋ፡-

ምንም እንኳ ለትያጥሮን ቤተ ክርስቲያን ነገሮች መልካም ቢመስሉም፤ አንድ የከፋ ችግር ነበረባት፡- ይኸውም ምእመናኗ የሐሰት ትምህርት ለማስቆም አልፈለጉም ነበር። ለዚህም ዋናው ምክንያት፤ ምናልባት የእግዚአብሔርን ቃል ባለማወቃቸውና የተሻለ ግንዛቤ ሰላልነበራቸው ሲሆን፤ ከዚህ በበለጠ ደግሞ ከእግዚአብሔር ለመሪነት ተቀብቼ መጥቻለሁ የሚለውን ሰው ለመቃወም ሰላልፈለጉም ሊሆን ይችላል።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የውሸት እውነቶችን የምታስፋፋ አንዲት ሴት የቤተ ክርስቲያን መሪ ነበረች። ይህች ሴት እንደ ነቢይ የምትታወቅ ስትሆን፤ እውነትም ነቢይት ትሁን ወይም ራስዋ ነቢይት ነች ትበል የምናውቀው ነገር የለም። ይሁንና፤ ተዛማጅነት ያላቸውን መነሻ እውነቶች ለማቅረብ በመቻሏ፤ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተከብራ የምትኖር ሴት ትመስላለች።

በአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን ነቢይነት እጅግ ከሚከበሩ የመሪነት አገልግሎቶች አንዱ ነበር። ሴቶችም ሳይቀሩ በዚህ የመሪነት ስፍራ ያገለግሉ እንደ ነበር፤ አዲስ ኪዳን በግልጽ ያሳያል (ሉቃ. 2፡36፤ የሐዋ. 21፡9)። ምንም እንኳን የአዲስ ኪዳን ነቢያት አንዳንድ ጊዜ ወደፊት ስለሚከሰቱ ነገሮች ቢተነብዩም፤ ቀዳሚው ኃላፊነታቸው ግን እግዚአብሔር በየጊዜው እንዲሰሙ የሚፈልጋቸውን እውነቶች ለቤተ ክርስቲያኑ ምእመናን መናገር ነበር።

ይህች ሴት በትያፕሮን ክርስቲያኖች ዘንድ በጣም የተከበረች ነቢይት ትመስላለች፤ ይሁንና፤ ከእውነት መሥመር ወጥታ ውሸትን ማስተማር ያዘች። በጣም የታወቀች ሴት በመሆኗም፤ ማንም «መንፈሷን» አልመረመረውም። በመሆኑም የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ትምህርቷን ባለመመርመራቸው፤ ብዙም ሳይቆይ የውሸት ትምህርቷ በርካታ የቤተ ክርስቲያን ምእመናንን ያናጋ ጀመር። የውሸት ትምህርቷን በጣም ጥቂት ክርስቲያኖች ብቻ የተገነዘቡት ይመስላል።

ኢየሱስ ይህችን ሴት «ኤልሃቤል» ይላታል። ይህም ኢየሱስ በብሉይ ኪዳን ስለነበረች ከሁሉም የከፋች ሴት ክርስቲያኖችን ለማስታወስ ብሎ የጠራት እንጂ፤ እውነተኛ ስሟ አልነበረም። ኤልሃቤል በብሉይ ኪዳን ዘመን ለአይሁዶች እንደነበረች ሁሉ፤ ይህች የሐሰት አስተማሪም ለክርስቲያኖች አደገኛ ነበረች።

8ኛ ጥያቄ፤ ኤልሃቤል የሚለውን ስም ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ተመልክትና ስለ እርስዋ አጭር አንቀጽ ጻፍ።

ኤልሃቤል የእስራኤል ንጉሥ የነበረው አካፃብ ያገባት፤ የጢሮስ አገር ሴት ነበረች። ይህች ሴት በትምህርቷና ባስከተለችው ተጽዕኖ የበአልን አምልኮ በሰሜናዊው የእስራኤል መንግሥትና በደቡባዊ የይሁዳ መንግሥት አስተዋውቃ ነበር። ነቢዩ ኤልያስ ትምህርቷን እንደ ተቃወመና ከንጉሥ አካፃብም በላይ እርሷን ይፈራት እንደ ነበር ታስታውሳለህ (1ኛ ነገሥት 18፡16-46፤ 19፡1-3)።

በትያፕሮን አንድ ክርስቲያን ሥራ ከፈለገ፤ የአንድ የንግድ ማኅበር አባል መሆን ያስፈልገው ነበር። እነዚህ የንግድ ማኅበራት ደግሞ በጣዖት አምልኮ ላይ ተመሥርተው የተደራጁ ስለሆኑ፤ የዚህ ማኅበር አባል ሆኖ በክርስትና መቀጠሉ አስቸጋሪ ነበር፤ ስለሆነም፤ ለክርስቲያኖች ሥራቸውን ላለማጣትና በጤናማ ሁኔታ ለመኖር ከሌሎች ሠራተኞች ጋር ማበሩ፤ ለጣዖት መሠዋቱ፤ በበዓላቸው ላይ ተካፋይ መሆኑና ብሎም ወሲባዊ ግድፈት መፈጸሙ ከባድ ፈተና ሆነባቸው። የክርስቲያኖችን የሕሊና ደወል ለማርገብ፤ ይህች ነቢይት ክርስቲያኖች ከዓለም ጋር እንዲወዳጁ አስተማረች። ይህም ወሲባዊ ግድፈትን እንዲፈጽሙና ለእነዚህ ጣዖታት የተሠዋውን ሥጋ በመብላት በጣዖታቱ አምልኮ እንዲካፈሉ ነበር። ይህንንም ምናልባት መንፈስ ቅዱስ የገለጸልኝ ነው ብላ ሳታስተምር አትቀርም። ትምህርቷ ከኔቆላውያንና ከበለዓማውያን ጋር በቅርብ የሚመሳሰል ነበር። እንደ ጥንቷ ኤልሃቤል ሁሉ እርሷም ክርስቲያኖች ለኢየሱስ የነበራቸውን ልዩ ፍቅርና ታማኝነት ትተው፤ ሐሰተኛ ለማልክትን እንዲያመልኩ ትገፋፋ ነበር። ለክርስቲያኖች ከዓለም መለየት

እንደሚታወቅና በኢየሱስ ላይ ያላቸውን እምነት ሳይጥሉ እንደ ሳለማውያን ሆነው መኖር እንደሚችሉ ትነግራችው ነበር።

9ኛ ጥያቄ፡ ዛሬ የዚህ ዓይነቱ ትምህርት በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኘው እንዴት ነው?

አንዳንድ ምሁራን በዚህ ስፍራ የተጠቀሰው «ዝሙት» ሁለት አማልክትን ማለትም ኢየሱስንና የሐሰት ጣዖትን ለማምለክ የተደረገ መንፈሳዊ አመንዝራነት እንጂ፡ ሥጋዊ ዝሙት አይደለም ይላሉ። ለኢየሱስ ሙሉ ለሙሉ ሳንታመንለት ስንቀር፡ በሕይወታችን ውስጥ ከኢየሱስ በላይ የምንወደው ጣዖት ወይም ማንኛውም ነገር ሲኖር፡ መንፈሳዊ አመንዝራነትን እየፈጸምን ነው ማለት ነው። ያ ጣዖት ሌላ አምላክ ሊሆን ይችላል፤ እንዲሁም ደግሞ እንደ ገንዘብ፡ ዝና፡ ወይም ትምህርት የመሰለና ለኢየሱስ ያለንን ሙሉ መሰጠት የሚወስድብን ጠንካራ ፍላጎት ሊሆን ይችላል።

10ኛ ጥያቄ፡ ሀ) ዛሬ አንዳንድ ክርስቲያኖች የያዙዋቸውን የሐሰት ጣዖታት የሚያመለክቱ ሌሎች ምሳሌዎች አቅርብ። ለ) ክርስቲያኖች ሥራቸውን፡ ትምህርት፡ ወዘተ... ለማግኘት እምነታቸውን ሊተዉ የሚችሉባቸውን መንገዶች ዘርዝር።

ይህንን በማስተማር፡ ኤልሳቤል እግዚአብሔር የሰጠውን ድንበር ጣሰች። በዚህም አማኞች ለእግዚአብሔር የነበራቸውን ፍጹም ታማኝነት ተወ። አምልኮተ እግዚአብሔርን ከጣዖታት አምልኮ ጋር በመቀየጥ፡ በሰይጣን ተጽዕኖ ሥር ወደቁ፤ እንዲሁም እግዚአብሔር የከለከላቸውን ኃጢአቶች በግልጽ መፈጸም ያዙ፤ ስለሆነም፡ ይህ በጥብቅ መተኮር የነበረበት የሐሰት ትምህርት ነበር። መልካም ሥራ ከመያዙ ይበልጥ፡ መንፈሳዊ ንጽሕናን ተጎናጽፎ ለኢየሱስ ያላቸውን ታማኝነት በግልጽ ማሳየቱ ይሻላቸው ነበር።

እግዚአብሔር በሌላ ነቢይ አማካኝነት ይህች ሴት እውነቱን እየተናገረች እንዳልሆነ በማስጠንቀቅ፡ ንስሐ የምትገባበትን ጊዜና ዕድል የሰጣት ይመስላል። እግዚአብሔር ለሰዎች ንስሐ የሚገቡበትን ዕድል ሳይሰጥ ፈጥኖ የማይፈርድ ምንኛ መሐሪ አምላክ ነው! የሚያሳዝነው ይህች ነቢይት ንስሐ ለመግባት ባለመፈለግ፡ ራሷን ለፍርድ ዳረገች።

በመጀመሪያ፡ እግዚአብሔር ፍርድ እንደሚያወርድባት ቃል ገብቶአል። በሥቃይ አልጋ ላይ ትወድቅ ነበር። (ማስታወሻ - የአማርኛው መጽሐፍ ቅዱስ «በአልጋ ላይ እጥላታለሁ» ይላል። ይኼ ግን ሰውን በአልጋ ላይ የሚያስተኛ ሕመም ዓይነት ሳይሆን፡ የሥቃይ አልጋ ተብሎ ሊነበብ ይገባዋል።) ከከፉ መንገድዋ ንስሐ ትገባ ዘንድ ኢየሱስ በሕመም እንደሚቀጣት ቃል ገብቷል። ኤልሳቤል ሰዎች በበደል አልጋ ላይ ወሲባዊ ኃጢአቶችን እንዲለማመዱ ሰላደረገች፤ ለእርሷም በአልጋዋ ላይ የከፋ ሥቃይ የመቀበል ፍርድ ይጠበቃታል።

ሁለተኛ፡ ኢየሱስ በተከታዮቹዋ ላይ ፍርድን እንደሚያመጣ ቃል ገብቷል። ሀ) ልጆቻቸው በሞት እመታለሁ - እነዚህ የኤልሳቤል ልጆች

የወለደቻቸው ልጆች ሊሆኑ ቢችሉም፤ በይበልጥ ግን፤ ትምህርቷን የሚከተሉና የሚያሰራጩ የቅርብ ደቀ መዛሙርቶቻቸው ይሆናሉ። ለ) ከእርስዋም ጋር የሚያመነዝሩትን - ይህ የኤልሃቤልን ትምህርቶች የሚከተሉትን ሁሉ የሚያመለክት ነው። ምንም እንኳ ፍርዱ የሚመጣበት ሁኔታ ባይገለጽም፤ እነዚህም የእግዚአብሔርን ፍርድ ይቀበሉ ነበር።

እግዚአብሔር በኤልሃቤልና በተከታዮቻቸው ላይ ፍርድ የሚያመጣበትን ምክንያት ተመልከት፡- ንስሐ ይገቡ ዘንድ ነው! ኢየሱስ ክርስቶስ በውስጣቸው የሚሆነውን ነገር እየመረመረ፤ በአብያተ ክርስቲያናት መካከል ይመላለሳል።

በፍቅራችን፤ በአምልኮአችንና በተግባራችን ስናስደስተው ያመሰግናል፤ ዳሩ ግን ኢየሱስ ፍርድንም ያመጣል። ይህም ሊያጠሩን ብሎ ሳይሆን፤ ዳሩ ግን ንስሐ እንገባ ዘንድ ነው።

ኢየሱስ በዚህች ቤተ ክርስቲያን ላይ ፍርዱን ያመጣበት ሌላም ምክንያት ነበረው። ይኸውም፤ ትያጥሮንን ለማጽዳት ብቻ ሳይሆን፤ አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ እግዚአብሔርን መፍራት ይማሩ ዘንድ ነው። እንደ እሳት የነጠሩ ዓይኖች ያሉት ኢየሱስ፤ የተሰወሩ ኃጢአታቸውን እንደሚመለከት ያውቁ ነበር (ኤር.11:20)። ኢየሱስ የሚታዩ ተግባሮቻቸውን ብቻ ሳይሆን፤ አሳቦቻቸውንና መነሻ ምክንያቶቻቸውን ጭምር ይመለከታል። በዚህ ስፍራ «ልብ» የሚለው ቃል ኩላሊት ለማለት የቀረበ ነው፤ ምክንያቱም ለአይሁዶች ኩላሊት የሰሜቶች፤ የአሳቦች፤ የመሻቶችና በአጠቃላይም የአንድ ሰው ውስጣዊ ማንነት ምንጭ ነው። ሁሉም አብያተ ክርስቲያናትና ሁሉም ክርስቲያኖች ኢየሱስ ለአስተሳሰባቸው፤ ለቃላታቸው፤ እንዲሁም ለተግባራቸው፤ በኃላፊነት እንደሚጠይቃቸው መገንዘብ ያስፈልጋቸዋል (1ኛ ቆሮ.3:12-17፤ 2ኛ ቆሮ.5:10፤ ሮሜ 2:6፤ ራእይ 2:23)። እርሱ ሁሉንም ስለሚመለከትና ሁሉንም ስለሚያውቅ፤ ነገሮችን ከኢየሱስ ለመሸሸግ መሞከሩ ፋይዳ የለውም፤ ይልቁንም፤ ንስሐ መግባት እጅግ የተሻለ ነው - ይቅርታ የሚገኘው ከዚህ በኋላ ብቻ ነውና!

3. ለታማኝ ክርስቲያኖች የተሰጠው ትእዛዝ፡-

በትያጥሮን ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የዚህችን ሴት ትምህርት የማይከተሉ ሰዎች የሚገኙበት አነስተኛ ቡድን ነበር። እነርሱም «የሰይጣን ጥልቅ ነገር» አውቀናል የሚሉ አልነበሩም። ይህ የሰይጣን ጥልቅ ምሥጢር ምን እንደሆነ መረዳቱ አስቸጋሪ ነው። ሆኖም ሊቀራረቡ የሚችሉ አተረጓጎሞች እነሆ፡-

ሀ. የነቢይቱን ትምህርት ስለሚከተሉ ሰዎች እውነተኛ ክርስቲያኖች የተናገሩትን የሚያመለክት ሊሆን ይችላል። የሐሰት አስተማሪዎቹ የእግዚአብሔርን ምሥጢራዊ እውነቶች እናውቃለን እንደሚሉና (1ኛ ቆሮ. 2:10)፤ ዳሩ ግን የሚያውቋቸው ብቸኛ እውነቶች ሰይጣን የሰጣቸው እንደሆኑ ሳይናገሩ አይቀሩም። ትምህርታቸው ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደመጣ ቢያስቡም፤ ምንጩ ግን ሰይጣን ነበር።

ብዙም ሳይቆይ ጥልቅ እውነቶችን የሚያውቁም ሆነ ምሥጢራትን በብዙ ለመረዳት የሚችሉት ጥቂት ሰዎች ብቻ ናቸው በማለት የሚያስተምር የሐሰት ትምህርት ተከሰተ። ይህም የሐሰት ትምህርት ኖስቲሲዝም ይባላል። ምናልባትም ይህ የዚህ ዓይነት ትምህርት የመጀመሪያ ደረጃ ይሆን ይሆናል።

ለ. ወይም ደግሞ ይህ የሐሰት አስተማሪዎች ይናገሩ የነበሩትን አሳብ የሚያንጸባርቅ ይሆናል። ምናልባት እነዚህ የሐሰት አስተማሪዎች የሰይጣንን መንገዶች በቅርብ እንደሚያውቁ ሳይናገሩ አይቀሩም። (የአማርኛው መጽሐፍ ቅዱስ አሳቡን የሚተረጉመው በዚህ መንገድ ነው።) የሰይጣንን ጥልቅ እውነቶች የተማሩት ወደ እግዚአብሔር ዘንድ በመቅረብ ሳይሆን፣ የሰይጣንን ሥራዎች በግል በመለማመድ ነው። አንድ ክርስቲያን እግዚአብሔርን በተሻለ ሁኔታ የሚያገለግለው፣ የክርስትናን ነጻነት በበለጠ የሚረዳውና ለማያምኑ ሰዎች ስኬታማ ምስክርነት ሊሰጥ የሚችለው፣ የዓለምን ማለትም የሰይጣንን ትምህርቶች ከተለማመደ በኋላ እንደሆነ እያስተማሩ ሊሆኑ ይችላሉ። ሰይጣንን ማሸነፍ የሚቻለው ተግባርቹን በመለማመድ መሆኑ ነው። «ከዚህም በላይ፣ አንድ ሰው መንፈሱን በንጽሕና እስከጠበቀና እግዚአብሔርን እስካመለከ ድረስ፣ በሰውነቱ የሚሠራው ነገር ከቁም ነገር የሚቆጠር አይደለም» ሲሉ አስተምረዋል።

ለእነዚህ ላልወደቁ ጥቂት አማኞች፣ ኢየሱስን ባመኑ ጊዜ የተቀበሉባቸውን እውነቶች ሁሉ አጽንተው እንዲይዙ አገዟቸዋል። ኢየሱስ እስኪመጣ ድረስ በታማኝነት ሊጸኑ እንጂ፣ የዓለምን ነገሮች ሊለማመዱ አይገባቸውም ነበር። ይህ ኢየሱስ ደግሞ ወደ ምድር የሚመጣበትን ሁኔታ የሚያመለክት ነው።

ዛሬ በዓለም ውስጥ ክርስቲያኖች እንደሆኑ የሚናገሩና ዳሩ ግን የየትኛውም ሃይማኖት ድርጅት አባላት ብንሆንም፣ ሁላችንም ወንድማማቾች ነን የሚሉ ሰዎች አሉ። እነዚህ ሰዎች መንገዶች ሁሉ ወደ እግዚአብሔር ያደርሳሉ ለማለት ይከፈላሉ። በመሆኑም በመቻቻልና የዓለምን ትምህርቶች ከመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርቶች ጋር በመቀየሩ ላይ ያተኩራሉ። ይህ መልካም ሊመስል ቢችልም፣ የሰይጣን ትምህርት ነው። በትምህርት ቤትና በቤተ ክርስቲያኖችን የሚሰሙትን ትምህርቶች ልንመረምርና የእግዚአብሔር መንፈስ የሚያስተምረውንና ሰይጣን የሚናገረውን ለይተን ማወቅ ይኖርብናል።

11ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ዛሬ ከእግዚአብሔር እንደ መጡ የሚናገሩትንና ዳሩ ግን ከሰይጣን የመነጨትን የሐሰት አስተማሪዎች በምሳሌነት ጥቀስ። ለ) አንድ ሰው ከእግዚአብሔር ወይም ከሰይጣን መሆኑን እንዴት ታውቃለህ?

4. ድል ለሚነሣው የተሰጠ የተስፋ ቃል፡-

ኢየሱስ እውነተኛ ድል ነገሮችን፣ በአንጻንድ አስፈላጊ በሆኑ ቃላት ገላጭነት በተጨማሪ አብራርቷል። ስለ እነርሱም ሲናገር «እስከ መጨረሻም ሥራዬን ለጠበቅኸው» ተብሎአል። ይህም እውነተኛ አማኞች፣ እውነተኛ የእግዚአብሔር ልጆች ስለመሆናችን የመጨረሻው መግለጫ ከመሆኑም እስክንዋት ድረስ በታማኝነት መጽናታችንን ያረጋግጣል። የክርስትና ሕይወት

አንድ ጊዜ ከጠላታችን ሰይጣን ጋር ተዋግተን የምናሸንፍበትና በቀሪው ዘመናችን ሁሉ የምንዝናናበት ወታደራዊ ውጊያ አይደለም። ይልቁንም፤ እኛ እስክንሞት ወይም ኢየሱስ እስኪመጣ ድረስ የማያቆም የታላላቅ ጦርነቶች ተከታታይ ክንውን ነው (ማቴ. 10:22)። ለዚህም ነው የምንሞትበት ዕለት እስኪመጣ ድረስ ለማገልገልና ለማደግ እየጣርን፤ በመንፈሳዊ ጉዞአችን መጽናት ያለብን።

ኢየሱስ ሰይጣንን ለሚያሸንፉ አብያተ ክርስቲያናትና ክርስቲያኖች ሁለት ነገሮችን እንደሚያደርግ ቃል ገብቶአል፡-

ሀ. ሕዝቡ ላይ ሥልጣንን እሰጠዋለሁ - መጽሐፍ ቅዱስ የንጉሡ የእግዚአብሔር ልጆች ስለሆንን፤ እኛም የመንግሥት መብቶች እንዳሉን ያስተምረናል። ከእነዚህም መብቶች አንዱ የመግዛት መብት ነው። ኢየሱስ በታማኝነት የሚጸኑ ሰዎች አሕዛብን (ሕዝቦችን) በመግዛቱ በኩል አብረውት እንደሚሠሩ ተስፋ ሰጥቷል። በምድር ላይ ብዙውን ጊዜ በማያምኑ ሰዎች የሚሰደዱት ወይም «የብረት በትር» የሚያርፍባቸው ክርስቲያኖች ናቸው። አንድ ቀን ግን ሁኔታው ይለወጣል። በዚህም አሕዛብን በመርታቱና በእነርሱም ላይ ፍርድ በማምጣቱ ተግባር ላይ እንሳተፋለን፤ ስለዚህ ጉዳይ በራእይ 19 የበለጠ እንመለከታለን። ራእይ 2:27 መዝሙር 2:9ን ይጠቅሳል፤ ይህም በብሉይ ኪዳን ስለ መሢሔ ከሚናገሩ መዝሙሮች አንዱ ነው። ኢየሱስ በአገዛዙ እንደ እርሱ ዓይነት ዕድል እንደሚኖረን ይናገራል። ይህንኑ ታላቅ የብሉይ ኪዳን ትንቢት የመፈጸምም ተካፋይነት ይኖረናል። «የብረት በትር» እና «መቀጥቀጥ» የሚሉ ሐረጎች፤ ሥልጣንንና በማያምኑ ሰዎች ላይ የሚደርሰውን ፍርድ ያመለክታሉ (1ኛ ቆሮ. 6:2፤ ራእይ 20:6)።

አሁንም በኢየሱስ፤ በእግዚአብሔር አብና በክርስቲያኖች መካከል የሚገኘውን ግንኙነት እንመለከታለን። ኢየሱስ የመግዛት ሥልጣኑን ከእግዚአብሔር አብ እንደተቀበለና ያንኑ ሥልጣን ድል ለሚነሣው ሰው እንደሚሰጥ ተናግሯል።

ለ. የንጋትንም ኮከብ እሰጠዋለሁ - ምሁራን በዚህ ዐረፍተ ነገር ትርጉም ላይ የተለያየ አሳብ አላቸው። አንዳንዶች ይህ የክርስቲያኖችን ከሞት መነሣት እንደሚያመለክት ይናገራሉ። ሌሎች ደግሞ ይህ በጠላቶች ላይ ድል የመንሣት ምልክት መሆኑን ያስረዳሉ። አንድ ቀን እነዚህ ክርስቲያኖች የሚጋፈጡትን የዓለም ስደት ጽልመት የበሰነት ብርሃን ድል ሊነሣው ግድ ነበር። አንዳንዶች ደግሞ ኮከብ የኢየሱስ ክርስቶስ ተምሳሌት እንደሆነ ይገልጻሉ (ራእይ 22:16)። ኢየሱስ ድል ለሚነሡት ራሱን ይሰጣል። ከቶውንም እርሱ ከሚገኝበት ስፍራ ሳይለዩ፤ ለዘላለም ከእርሱ ጋር ይኖራል። እርሱም አፍታሪ የግል አምላካቸው ይሆናል።

የትያፕሮን ቤተ ክርስቲያን ብርቱ ቤተ ክርስቲያን ነበረች፤ በርካታ ሃይማኖታዊ ተግባራትን የሚያከናውኑ ሲሆን፤ ዳሩ ግን ኃጢአትን በዝምታ በመካከላቸው ያስተናግዱ ነበር። የሐሰት አስተማሪዎች ሥራቸውን እንዲቀጥሉ ይፈቅዱ ነበር። የዓለምን ልማዶችና ልምዶች መቀበሉ ጉዳት አያስከትልም የሚለውን ትምህርት ያዳምጡ ነበር። እንደዚሁም የሐሰት

አስተማሪዎቹ የእግዚአብሔር ቃል መመሪያዎች መቅረት እንዳለባቸው ያስተምሩ ነበር። ቤተ ክርስቲያን በአካባቢዋ የነበረውን የአረማውያን የጣዖት አምልኮ ታካሂድ ነበር። መንፈሳዊ ምንዝርነት፣ ማለትም ከእግዚአብሔር በላይ ዓለምንና ኃጢአትን ይወዱ ነበር። ዓለማዊነት የሚያጠቃቸው የቤተ ክርስቲያን አባላት ለጣዖት የተሠዉትን ምግቦች ሌሎችም ክርስቲያኖች እንዲበሉ ይገፋፉ ነበር።

የትያጥሮን ቤተ ክርስቲያን ሕይወታችንን እንድንመረምርና ቤተ ክርስቲያናችን የምትሄድበትን አቅጣጫ እንድንመለከት ልታስጠነቅቅን ይገባል። እኛስ ቤተ ክርስቲያናችንን ሰዎች ንጹሕ ሕይወት እንዲኖሩ የምናበረታታበትና አስፈላጊም ሲሆን ተግዛጽ የምናስተላልፍበት ስፍራ በማድረግ ምትክ፣ ሰዎች ለመስማት የሚፈልጉትን የሚሰጡበት ቦታ ለማድረግ እየሞከርን ይሆን? ከዓለም ትምህርት ጋር በመስማማት፣ አባሎቻችን ዓለማውያንን እንዲመስሉ እያበረታታን ይሆን? ገንዘብ፣ ሥራ፣ ወይም ከፍተኛ ሥልጣን ለማግኘት ስንል፣ ከሌሎች ጋር በመተባበር ከእግዚአብሔር ቃል ጋር የሚጻረሩትን ነገሮች እናደርጋለን? ለማስተማር በቅድሚያ የሚጠይቀውን የትምህርታቸውንና የአኗኗር ገጽታቸውን ትክክለኛነት ስንመረምር፣ ለዚሁ ተግባር ወደ ቤተ ክርስቲያን እንጋብዛቸዋለን? የሐሰት ትምህርት የሚገባበትን መጠነኛ ቀዳዳ ካበጀን፣ ዙሪያችንን እንደ ጎርፍ እንደሚያጥለቀልቀን ልናስተውል ይገባል።

12ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ለግል ሕይወትና ለቤተ ክርስቲያንህ ከዚህ ክፍል የተማርኸው ትምህርት ምንድን ነው? በሠንጠረዥህ የመጨረሻ ዓምድ ውስጥ ጻፍ። ለ) ዛሬ አንዳንድ ክርስቲያኖች እንደ ትያጥሮን ቤተ ክርስቲያን ሰዎች ከዓለም እንደ መለየት ከዓለም ጋር እንዲተባበሩ የሚያስተምሩባቸውን መንገዶች ዘርዝር። ሐ) ድል ለሚነሡ ሰዎች ለለሚሰጡ ሽልማቶች የሚናገረው የተስፋ ቃል ዛሬ ለኢየሱስ እንድትኖር የሚያበረታታህ እንዴት ነው?

ምንም እንኳ ሐሰተኛ ዶክትሪን ባንከተልና ግልጽ ኃጢአት ባንፈጽምም፣ በዚህ ጎዳና ላይ የሚመላለሱትን ሰዎች አለመቅጣቱም ሆነ አለመገሠጹ ኃጢአት ነው (ራእይ 2:14፣ 15፣ 20)። በትያጥሮን የሐሰትን ትምህርት ያለቅጣት በመተዋቸው ጌታ ገሠጸቸው። ጳውሎስም ኃጢአትን ሳይቀጡ በመቅረታቸው ክርስቲያኖችን ገሥጸአቸዋል (1ኛ ቆሮ. 5:1-2)፤ የአካን ኃጢአት እስራኤላውያንን ሁሉ እንደጎዳ ትዝ ይለናል (ኢያሱ 7)።

ሁለተኛ ቀን፡- ራእይ 3:1-6

13ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በስደት ውስጥ ያላለፈች ቤተ ክርስቲያን፣ ብዙውን ጊዜ በመንፈሳዊ ሕይወቷ የምትዳከመው ለምንድን ነው? ለ) ይህ የሚሆነው ለምንድን ነው? ሐ) የአንተን ቤተ ክርስቲያን ለማሳደግ፣ ለደት መልካም የእግዚአብሔር የመገልገያ መሣሪያ የነበረው እንዴት ነው? በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከምንመለከታቸው እጅግ አሳዛኝ ነገሮች አንዱ፣ አንዳንዶች በአሁኑ ወቅት ለጌታ ምንም ዓይነት ቅንዓት ባይኖራቸውም ዳሩ ግን ከዚህ በፊት ባከናወኑዋቸው ተግባራት ሲኩራሩ መመልከቱ ነው። እግዚአብሔር ከዚህ

ቀደም ስለተጠቀመባቸው፤ ጤናማና ሕያዋን እንደሆኑ የሚያስቡ በርካታ አብያተ ክርስቲያናት አሉ። ይሁንና፤ በጥንቃቄ ስንመለከታቸው በወቅቱ እምብዛም ሕይወት እንደሌላቸውና ለኢየሱስም የሚሠሩት ሥራ እንደሌለ እንረዳለን።

የሰርዴስ ቤተ ክርስቲያን በአመዛኙ እንደዚህ ዓይነት ነበረች። ከሁለት ምክንያቶች የተነሣ ባላቸው ነገር ፍጹም ረከተው ነበር፡- በመጀመሪያ፤ በዓይነ ሕሊናቸው የቀደመውን ነገር በማሳየት፤ በአሳብ ወደ ጎሳ ሂደው ለመኖር ይሞክሩ ነበር። ይኸውም፤ እግዚአብሔር ከዚህ ቀደም ስለተገለገለባቸው፤ አሁንም መንፈሳዊ ጤንነት እንዳላቸው በማሳብ ነበር። ሁለተኛ፤ በጊዜው በመከራ ውስጥ አልነበሩም። በሰርዴስ ቤተ ክርስቲያን ስለ ሐሰት ትምህርት ወይም ስለ ስደት የተጠቀሰ ነገር የለም። ከዓለም ጋር ተመሳሳለው ነበርና፤ በስደት ውስጥ አልነበሩም። በመሆኑም፤ ኢየሱስ ሙታን እንደሆኑ ይናገራል።

14ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በቀደመው ተግባር ላይ አሳባቸውን ጥለው፤ ዛሬ ግን ብዙም መንፈሳዊ ሕይወት ሳይኖራቸው የሚመላለሱትን አንዳንድ ሰዎች ወይም አብያተ ክርስቲያናት ስም ዘርዝር። ለ) ለክርስቲያኖች ባለማድረጥ ለማደግ መጠራታቸውን ዘንግቶ፤ እግዚአብሔር ከዚህ በፊት በእነርሱ ተጠቅሞ በሠራው ነገር መመካቱ ብዙውን ጊዜ የሚቀለው እንዴት ነው?

እንደ ቤተ ክርስቲያን እና እንደ ክርስቲያኖች ስደትን መጋፈጥ ከሚያስከትላቸው በረከቶች አንዱ፤ መንፈሳዊ ሕይወታችንን ለማንቃት መቻሉ ነው። በስደት ውስጥ በምንሆንበት ጊዜ በቀደሙት ገድሎቻችን የምንመካበትና የምንዝናናበት አጋጣሚ አይኖረንም። ባለማድረጥ ለኢየሱስ ላለንን ፍቅር እንድናነቃቃና ለክርስቶስ በመታዘዝ እንድንቀጥል የሚፈታተን ሁኔታ ይጋረጥናል፤ ይህም ካልሆነ፤ እምነታችንን እንጥላለን። የሰርዴስ ቤተ ክርስቲያን ከውጭ ስትታይ ጥድፍያ የሚበዛባትና ጠንካራ ትመስላለች። ይሁንና በውጫዊ እይታና በውስጣዊ እውነታ መካከል ትልቅ ልዩነት ነበር። ቤተ ክርስቲያኒቱ ስም ቢኖራትም፤ ሙት ነበረች፤ በመንፈሳዊ ሕይወቷ ለሞት የተቃረበች ቤተ ክርስቲያን ደግሞ ለስደት የምትገባ አይደለችም።

የሰርዴስ ከተማ ከትያፕሮን 50 ኪሎ ሜትር በስተ ደቡብ ምሥራቅ ትገኝ ነበር። የሱፍ ምርት ወደ ውጭ አገሮች በመላክ የታወቀች፤ በጣም ዝነኛና ሀብታም ከተማ ነበረች። ሰርዴስ አስፈላጊ በሆነ የንግድ መሥመር ላይ የምትገኝ ሲሆን፤ ቁልፍ ወታደራዊ ከተማ ነበረች። ከተማይቱ በጎኑ ለስላሳ ጉብታዎች ባሉት በከረብታ ላይ የተሠራችና የጦር አምባ የሚመስል ትልቅ የግንብ ቤተ መቅደስ ስለነበራት፤ ሕዝቡ ከተማይቱን ማንም ሊደፍራት አይችልም ሲል በታሪክ ውስጥ ሁለት ጊዜ ተዋርዳለች። እራሳቸውን በጣም ጠንካሮች አድርገው በመቁጠራቸውም፤ ለከተማይቱ ጠባቂ እንደማያስፈልጋት ያስቡ ነበር። ከጥበቃ ይልቅ ቤተ መቅደሱ በተቀመጠበት ስፍራ ይተማመኑ ነበር። እንዲሁም፤ ሰርዴስ በመቃብር ስፍራዋ ትታወቅ ነበር።

በአጭሩ የሰርዴስ ሰዎች በቀደመው ግኝታቸው በእጅጉ ይኩራናና ይመኩ ነበር። በርካታ ከባድ የጦር ሠራዊት ገጥመው ድል አድርገው ነበር። በአውራጃዬቱ ውስጥ በጣም ጣቃሚ ከሆኑ ከተሞች አንዱን ይቆጣጠሩ ነበር።

የሰርዴስ ቤተ ክርስቲያን እንዴት እንደተመሠረተች አናውቅም። ይሁንና፡ ከአሕዛብም ሆነ ከአይሁዶች ስደት እንደደረሰባቸው የሚጠቁም ነገር እንደሌለና ሐሰተኛ ትምህርትም እንዳልነበረ መመልከቱ ጣቃሚ ነው። ስደት ያልደረሰባቸው ምናልባትም ክርስቲያኖቹ ከማያምኑ ሰዎች ጋር በጣም በመመሳሰላቸውና፡ የጥቃት ዓላማ ስላልነበሩ ይሆናል። አይሁዶችም ሆኑ ክርስቲያ ያልሆኑት አሕዛቦች ትኩረታቸውን የሚሰጥ ወይም ለተቃውሞ የሚያነሣ የክርስቲያኖቹ ሕይወት ጣዕም አላየባቸውም ነበር። በአብዛኛው ከማያምነው ጎብረተሰብ በክርስቲያኖች ላይ ተቃውሞ የማይሰነዘረው፡ ክርስቲያኖቹ ምስክርነታቸውን ከዓለም ጋር ሲያደባልቁና ለኢየሱስ በድፍረት እየመሰከሩ፡ የተቀደሰ ሕይወት ሳይኖሩ ሲቀሩ ነው። እነዚህ ወገኖች ቀድሞውኑ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ሞተዋልና፡ ሰይጣን የሐሰት ትምህርት ለማምጣት አይደክምም። ቀድሞውኑ የተሸነፈውን ሰው ማሳደዱ ምን ይፈይዳል?

አንዳንድ ክርስቲያኖች ሰርዴስ ከ1500 - 1800 ዓ.ም. የነበሩትን አብያተ ክርስቲያናት በታሪካዊነት እንደምትወክል ይናገራሉ። ከአውሮፓው ተሐድሶ በኋላ፡ ብዙዎች አዲስ ሕይወት አግኝተዋል። ይሁንና፡ ዳግም ሳይወለዱ የሃይማኖትን ስም ብቻ የተሸከሙ ሰዎችም ነበሩ። በበርካታ አገሮች የፕሮቴስታንት ሃይማኖት መንግሥታዊ ሃይማኖት በመሆኑና በዚያ አካባቢ ብዙ ሰዎች በመገኘታቸው ብቻ የቤተ ክርስቲያን አባላት ቁጥር ሊያድግ ችለ።

15ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 3፡1-6 አንብብ። ሀ) ስለ ሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት በምትሞላበት ሠንጠረዥ ውስጥ ማስፈርህን ቀጥል። ለ) በምዕራፍ አንድ ስለ ኢየሱስ ተመሳሳይ መግለጫ የሚሰጡ የትኞቹ ቁጥሮች ናቸው? ሐ) ስለ ሰርዴስ ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት አንብብና፡ አጭር መግለጫ ጻፍ።

1. ክርስቶስ ስለ ራሱ የሰጠው መግለጫ

ሀ. ሰባቱ የእግዚአብሔር መናፍስት ያሉት፡- ይህ በይበልጥ መንፈስ ቅዱስን እንደሚያመለክት አስቀድመን ተመልከተናል። በመለኮታዊ ሥልጣን ተዋረድ፡ መንፈስ ቅዱስ ፈቃዱን ለማድረግ በእግዚአብሔር አብና በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ተልኮ መጥቷል። ኢየሱስ የመንፈስ ቅዱስን ሥራ በመቆጣጠር፡ መንፈስ ቅዱስን በእጁ ይይዘዋል። በአዲስ ኪዳን መንፈስ ቅዱስ የመጣበት ዓላማ፡ ኢየሱስን ለማስከበርና የኢየሱስንና የእግዚአብሔር አብን ዓላማዎች ከዳር ለማድረስ እንጂ ለራሱ ክብር ለማስገኘት አይደለም። አንዲት ቤተ ክርስቲያን ጠንካራ ከሆነች፡ ይህ የሆነው መንፈስ ቅዱስ በውስጧ በመሥራቱ ነው። ቤተ ክርስቲያኒቱ ከተዳከመች፡ ደግሞ ይህ የሚሆነው የመንፈስ ቅዱስ ኃይል በዚያ አካባቢ ባለመታየቱ ነው። የሰርዴስ ቤተ ክርስቲያን ለዳግመኛ ጊዜ የመንፈስ ቅዱስ ኃይል በጣም ያስፈልጋት

ነበር፤ በኢየሱስ እጆች ውስጥ የነበሩ እነኝ መናፍሰት በግድ ያስፈልጓት ነበር።

ለ. ሰባቱ ከዋክብት ያሉት፡- ሰባቱ ከዋክብት ሰባቱ መላእክት ወይም ለአብያተ ክርስቲያናቱ ኃላፊነት ያለባቸው የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እንደሆኑ አስቀድመን ተመልክተናል። እነርሱን የሚይዛቸው ኢየሱስ የመሆኑ እውነታ፤ በእርሱ እጆች ውስጥ የሚያሰጋቸው ነገር እንደሌለ በማሳየት ሊያበረታታቸው ይገባ ነበር። እንዲሁም ደግሞ፤ ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች ኢየሱስ ለሥራቸው በኃላፊነት እንደሚጠይቃቸውና ቤተ ክርስቲያንን እንዴት በጥሩ ሁኔታ እንደሚሠሩ በማሳየት ሊያስጠነቅቃቸው ይገባል።

2. ለቤተ ክርስቲያኒቱ የቀረበ ምስጋና

ክርስቶስ ለዚህች ቤተ ክርስቲያን ያቀረበው ምስጋና እናላ ነው። አብዛኛዎቹ ክርስቲያኖች በረዶ የተከመረባቸው ይመስል ወደ ቅዝቃዜ ሕይወት ስለገቡ፤ በመንፈሳዊ ሕይወት መኖራቸውም ራሱ አጠራጣሪ ነበር። ይሁንና፤ ኢየሱስ ለእርሱ በታማኝነት የቆሙትንና «ልብሳቸውን ያላረከሱትን» ጥቂት ሰዎች ያመሰግናል። ይህ መግለጫ የተወሰደው፤ በዚያን ጊዜ በቆሻሻ ልብስ ከሚሄድ ሰው ላይ የዜግነት መብቱ ከተገፈፈበት ልምምድ ነው - ይኸውም ሰውዬው ቆሽሾ በመታየቱ ይህ ለከተማዬ ቁጥጥር ኃፍረት በመሆኑ ነው! እንዲሁም ደግሞ፤ ቆሻሻ ልብስ የለበሰ ሰው ወደ ቤተ መቅደስ ውስጥ ገብቶ እንዲያመልክ አይፈቀድለትም ነበር። የሰርዴስ ክርስቲያኖች ከልብ ንጽሕና ይልቅ፤ በውጫዊ ገጽታዎች ላይ ያተኩሩ ነበር። ኢየሱስ ግን ሰውነታቸውን ለመሸፈን ስለሚለብሱት ውጫዊ አልባሳት አልተጨነቀም። እርሱ የተጨነቀው ስለ ልባቸው ነበር። ነጭ የጽድቅ፤ የታማኝነትና የንጽሕና ልብሶች መልበስ ነበረባቸው፤ ጻሩ ግን አረማዊ ሕይወታቸውን ክርስቶስን ከማምለኩ ጋር ስለደባለቁ፤ በእግዚአብሔር ፊት ንጹሕ አልነበሩም (ራእይ 14:4፤ 1ኛ ቆሮ. 8:7፤ 2ኛ ቆሮ. 7:1)። መንፈሳዊ ልብሶቻቸው (ልቦቻቸው) ቆሽሸው ነበር። ይሁንና፤ ኢየሱስ የብዙዎቹን ክርስቲያኖች ሕይወት ለመከተል ያልፈለጉትን ጥቂት ሰዎች አመሰግናቸዋል።

እነዚያ ጥቂት ሰዎች ለእምነታቸው በመቆም፤ ንጹሕ ሕይወት መርተዋል። ለእነዚህ ጥቂት ሰዎች፤ ኢየሱስ በነጭ ልብስ እንደሚጎናጸፉ ነግሮአቸዋል። በራእይ መጽሐፍ፤ ብዙውን ጊዜ በነጭ ልብስ መጎናጸፉ የኢየሱስን ጽድቅ፤ ከዓለም ኃጢአት የመንጸትና የእርሱን ክብርና ድል የመጋፈት ተምሳሌት ነው (ራእይ 3:18፤ 7:9፤ 13-14)።

እንዲሁም ኢየሱስ «ከእኔ ጋር ይሄዳሉ» የሚል የተስፋ ቃል ሰጥቶአቸዋል። ይህም ለእነዚያ በኃጢአት ውስጥ ለሚኖሩ ሰዎች ቃል ያልተገባላቸውና ከኢየሱስ ጋር በቀረበ ግንኙነት ለመመላለስ የመቻል ተምሳሌት ነው።

16ኛ ጥያቄ፤ ሀ) አብዛኛው ሕዝብ የሚያደርገውን ነገር በመቋቋም፤ ለግብረገብ መመሪያዎችና ለእምነታችን መቆም የሚከብደን ለምንድን ነው? ለ) አብዛኛዎቹ ክርስቲያኖች ለእምነታቸው ጸንተው ሳይቆሙ ሲቀሩና

ከዓለም ጋር ሲመሳሰሉ፤ ለሌሎቹም ጸንቶ መቆሙ ይበልጥ አዳጋች የሚሆነው ለምንድን ነው?

3. በቤተ ክርስቲያን ላይ የተሰነዘረው ነቀፋ

ኢየሱስ የሰርዴስ ክርስቲያኖችን ሥራ እንደሚያውቅ ተናግሯል። እነዚህም ቤተ ክርስቲያን ከዚህ በፊት ያከናወነቻቸው ተግባራት ይሆናሉ። ቀደም ሲል በሆነ መንገድ ቤተ ክርስቲያን ብርቱ ቤተ ክርስቲያን በመሆን መልካም ምስክርነት አትርፋ ነበር። ከዚህም የተነሣ በውጭ ለሚገኙ ሰዎች ሕያው ሆኖ ታየቻቸው። ኢየሱስ ግን በሰርዴስ እንደነበረው ታላቅ የመቃብር ስፍራ ሁሉ መታመን ያስረዳል። ከጥቂት ሰዎች የእምነት ጽናት በስተቀር ሕይወት ያለው ክርስትና አይታይም ነበር። እግዚአብሔርን በማምለክ እንቅስቃሴ ላይ ቢሆኑም፤ ከኢየሱስ ጋር ትክክለኛ ግንኙነት አልነበራቸውም፤ በመሆኑም፤ መንፈሳዊ ሙታን ነበሩ።

4. ለቤተ ክርስቲያን የተሰጠ ትእዛዝ

ምንም እንኳ ሁኔታው አስጊ ቢሆንም፤ አሁንም ለቤተ ክርስቲያን አንድ ተስፋ ነበር። ኢየሱስ ለእነርሱ የሰጠው ትእዛዝ ብርቱና አስቸኳይ ነበር። በሕይወት እንዲኖሩ ከተፈለገ፤ የሚያጠፋት ጊዜ አልነበራቸውም

ሀ. ንቃ! ይህ ደግሞ «ተጠባበቅ» ማለት ሊሆን ይችላል። የሰርዴስ ክርስቲያኖች የለዘብተኛነት አመለካከታቸውን ሊቀይሩ ይገባ ነበር። በመሆኑም፤ ሊነቁና የገዛ ሕይወታቸውን ሊመረምሩ፤ አስጊ ሁኔታቸውን ሊያገናኙበት፤ ከዚያም መንፈሳዊ ሕይወታቸውን ሊጠብቁ ይገባ ነበር። ይህ ካልሆነ፤ ቀደም ሲል ሰዎች ነቅተው ባለመጠበቃቸው ከተማይቱ እንደተወረረች ሁሉ፤ የነፍሳቸው ጠላት የሆነው ሰይጣን ድል ይነሣቸው ነበር።

ለ. ሊሞቱም ያላቸውን የቀሩትን ነገሮች አጽና፡- እንክብካቤ ያልተደረገለት ቁስል በእግር ላይ ካለ፤ እየሰፋ ይሄድና በሽታን በማስፋፋት የሰውየውን ሕይወት ከአደጋ ላይ ሊጥል ይችላል። እንደዚሁም ትክክል ላልሆኑ አመለካከቶች፤ በተለይም ለግዴለሽነት ፈጣን እርምጃ ካልተወሰደ ብዙም ሳይቆይ መንፈሳዊ ሞት ይከተላል። ኢየሱስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አደገኛ በሽታ እንደነበረ ያውቃል፤ ይህም የመንፈሳዊ ግዴለሽነትና በራስ ሥራ የመርካት በሽታ ነበር። በመሆኑም፤ ይህ በሽታ ወዲያው ቤተ ክርስቲያንን ሊገድል እንደሚችል ያውቅ ነበር። ይሁንና፤ በጥቂት ሰዎች መካከል የሕይወት ምልክቶች ይታዩ ስለ ነበር፤ ክርስቲያኖች ሕይወታቸውን በመገምገም ከስሕተታቸው እንዲታረሙና በተቀረው የሕይወት ጊዜያቸው እንዲጠናከሩ ያዛቸዋል።

በ«ሥራ» ላይ ኢየሱስ ምን ያህል ትኩረት እንደሚሰጥ ልብ በል። እግዚአብሔርን ማምለክ፤ መዘመር፤ ማመስገንና መጸለይ አስፈላጊ ነው። ይሁን እንጂ፤ የጤናማ መንፈሳዊ ሕይወት እውነተኛ መረጃ ተግባራትን (ራእይ 2:24፤ 20:12፤ ያዕ.2:14-26 ተመልከት)። እምነታችንን ከተግባራችን

ልንላይ አንችልም። በኢየሱስ ብናምንና፣ ዳሩ ግን ያንኑ እምነት በመረጃነት የሚያሳዩ ተግባራት ባይኖሩን፣ የእምነታችን እውነተኛነት አጠራጣሪ ይሆናል።

ኢየሱስ የሰርዴስን ክርስቲያኖች ለምን ፍጹም ሆነው እንዳላገኛቸው አናውቅም። ምናልባትም በቂ ሥራ ባለመሥራታቸው ይሆናል። ከዚህ በበለጠ ግን ለሥራው ያነሣሡዋቸው መነሻ ምክንያቶች በመሠረቱ የተሳሳቱ ይመስላል። ሥራቸው ኢየሱስ እስከሚጠይቀው መመዘኛ ሊደርስ አልቻለም፤ ይህም የሆነው ሥራቸው የሚከናወነው ከትክክለኛ የፍቅር ዓላማ በመነሣት ሳይሆን፣ ከልምድ በመሆኑ ነው። በመሆኑም፣ ግድ ሊለን የሚገባው የተግባራችን ብዛት ብቻ ሳይሆን፣ ዳሩ ግን የአነሣሽ ምክንያታችን ጥራትም ጭምር ነው።

ሐ. የተቀበልኸውን አስብ - ኢየሱስ እጅግ ስለሚታበዩባቸው የኋሊት ጊዜያት እንዲያስቡ ይነግራቸዋል። መጀመሪያ ወንጌል ወደ ሰርዴስ በመጣ ጊዜ የተቀበሉዋቸውን ነገሮች ማስታወስ ያስፈልጋቸው ነበር።

መ. ታዘዝ - ለክርስቲያኖች የተግሩትን ነገር ማስታወስ ብቻ በቂ አልነበረም፤ መለወጥም ያስፈልጋቸው ነበር። ለአብዛኛዎቹ ክርስቲያኖች ከሁሉም የሚልቀውና አስቸጋሪው ነገር፣ ምን ማድረግ እንደሚገባቸው አለማወቅ ሳይሆን፣ ነገር ግን የሚያውቁትን በተግባር ማሳየቱ ነው። ሁላችንም በተግባር ላይ ከምናውለው በላይ ኢየሱስ የሚፈልግብን ምን እንደሆነ አሳምረን እናውቃለን። አንድን ነገር እያወቅን በተግባር ላይ ሳናውል ስንቀር በመንፈሳዊ ሞት ጎዳና ላይ ማዝገም ስለምንጀምር፣ ይህ አደገኛ ነገር ነው። እግዚአብሔር የሚያስደስቱትን ነገሮች የመሥራት ፍላጎት እናጣለን፤ በመሆኑም፣ አእምሮአችን ብዙ ነገሮችን ሊያውቅ ቢችልም፣ ልባችን ግን ከእግዚአብሔር እጅግ ይርቃል።

ሠ. ንስሐ ግባ - መንፈሳዊ ሕይወት ዳግም የሚያንሠራው ንስሐ ስንገባ ነው። የሰርዴስ ክርስቲያኖች አመለካከታቸውን ባይቀይሩ፣ ለተሳሳተው ዝንባሌያቸው የእግዚአብሔርን ይቅርታ ባይጠይቁ፣ ኢየሱስ የሚፈልግባቸውን ነገር ባያደርጉና መንገዳቸውን ባያስተካክሉ፣ የፍርዱ መምጣት የተረጋገጠ ነበር።

4. ለቤተ ክርስቲያኒቱ የተሰጠ ማስጠንቀቂያ

ኢየሱስ ለክርስቲያኖቹ ነቅተው ንስሐ ባይገቡ፣ «እንደ ሌባ» የሚመጣባቸው መሆኑን ነግሮአቸዋል። ይህም ማለት ያለ ማስጠንቀቂያ በድንገት በማይጠብቁበት ጊዜ ይመጣል ማለት ነው። እንቅልፋቸውን እየለጠጡ ሳሉ፣ ጠላቶቻቸው በድንገት ከተማቸውን እንደወረሩት ዓይነት መሆኑ ነው። ብዙው ጊዜ እግዚአብሔር ሰዎች ንስሐ ይገቡ ዘንድ እየለመነ ይቆያል (2ኛ ጴጥ. 3፡9)። ከዚያም ከመቅጽበት ፍርዱ ይከተላል።

ይህ የኢየሱስን ዳግም ምጽአት የሚያመለክት አይደለም። ይልቁንም፣ ኢየሱስ በሰርዴስ ቤተ ክርስቲያን ላይ በከፋ ፍርድ የሚመጣ መሆኑን የሚያሳይ ነው። መጠነኛ ሕይወት እስካለ ድረስ፣ ፍርድን ማስቀረት ይቻላል፤ ዳሩ ግን ንስሐ ለመግባትና ለመለወጥ አለመፈለግ ወደ መንፈሳዊ

ሞት ይመራል፤ ከዚያም ለከፋ ፍርድ ያጋልጣል። ምንም እንኳን ኢየሱስ ፍርዱ ምንን እንደሚያካትት ባይናገርም፤ ክርስቲያኖች ግን ፍርዱ ከባድ ሊሆን እንደሚችል መረዳት ነበረባቸው።

5. ድል ለሚነሣው የተሰጠ የተስፋ ቃል

ሀ. ነጭ ልብስ ይለብሳል፡- ኢየሱስ እምነታቸውን ከዓለም ጋር ለመቀየጥ ያልፈለጉ፤ ከኃጢአት የነጹና ለእርሱ ታማኞች ሆነው የቆሙ ሰዎች፤ በነጭ ልብስ እንደሚጎናጸፉ ቃል ገብቷል። ኢየሱስ በሰርዴስ የነበሩ ጥቂት ታማኞች በደሙ ነጽተው፤ በጽድቁ ተሸፍነው፤ ከእርሱ ጋር በክብር እየገዙ፤ ፍጹም ንጹሐንና ቅዱሳን ሆነው በፊቱ እንደሚቆሙ ቃል ገብቷል።

17ኛ ጥያቄ፤ የሚከተሉትን ጥቅሶች ተመልከትና የተጠቀሱትን የተለያዩ መጻሕፍት ዘርዝር፡- ዘጸአ. 32፡32-33፤ መዝ. (69)፡28፤ ኢሳ. 4፡3፤ ዳን. 12፡1፤ ሉቃ. 10፡20፤ ፊልጵ. 4፡3፤ ራእይ 13፡8፤ 20፡15፤ 21፡27።

ለ. ስሙም ከሕይወት መጽሐፍ አይደመሰስም - በጥንቱ ዘመን ባሕል፤ የከተማዬቱ ዜጎች ሁሉ በመጽሐፍ ውስጥ ስማቸውን ያስመዘግቡ ነበር። ስማቸውም ከመጽሐፉ ውስጥ የሚፋቀው ሊሞቱ ወይም በወንጀለኛነት ሲፈረድባቸው ነበር።

መጽሐፍ ቅዱስም በሰማይ ስለሚገኝ የተለያዩ መጻሕፍት ይናገራል። ሰዎች እንደየሥራቸው ይፈረድባቸው ዘንድ ያከናወኗቸውን ተግባራት የያዙ መጻሕፍት አሉ (ራእይ 20፡12)። እንዲሁም ደግሞ ለደኅንነታቸው በኢየሱስ ክርስቶስ ያመኑ፤ የሰማይ መንግሥት ዜጎች ስሞች የሚመዘገቡበት «የሕይወት መጽሐፍ» አለ። ኢየሱስ ለእርሱ ታማኝ የሆኑ አማኞች ለሰማያዊ ዜግነታቸው ዋስትና ሊኖራቸው እንደሚችልና ሲሞቱም በነፃ ወደዚያው መንግሥት እንደሚገቡ ተስፋ ሰጥቷል። ሞት የዚያን ዘላለማዊ ከተማ ዜግነታቸውን አይወስድባቸውም። በሌላ በኩል፤ ለክርስቶስ ታማኝ ሆኖ አለመገኘትና እምነታቸውን መጣል፤ ስማቸው ከዚያ የሕይወት መጽሐፍ እንዲፋቅ ያደርጋል። ስማቸው በቤተ ክርስቲያን መዝገብ ውስጥ ተጽፎ ሳለ፤ ዳሩ ግን እውነተኛ ዳግም ልደት ያልዳሰሳቸው በርካታ ሰዎች ሊኖሩ ይችላሉ። በበጉ የሕይወት መጽሐፍ ውስጥ ሊጻፉ የሚችሉት ግን እውነተኛ ዳግም ልደት ያገኙ ሰዎች ብቻ ናቸው።

የቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን ክርስቲያኖች «የፖለቲካ ወንጀለኞች» የመሆንና ለከተማቸውና ለመንግሥታቸው የነበራቸውን ምድራዊ ዜግነት የማጣት አደጋ ያንዣቸውባቸው ነበር። ይሁንና፤ ኢየሱስ እነርሱ የሌላ መንግሥት ማለትም የሰማይ መንግሥት ዜጎች እንደሆኑና ስማቸውም በዚያ እንደተጻፈ ሊያሳስባቸው ፈለገ። ሞትም እንኳ ስማቸውን ከዚያ መጽሐፍ ሊያስወግድ አይችልም። ይህም ሆኖ፤ በዘላለሙ መንግሥት ለመደሰት ለኢየሱስ በታማኝነት መጽናት ያስፈልጋቸው ነበር።

ሐ. በአባቴና በመላእክቱ ፊት ለስሙ እመስክርለታለሁ - በተጨማሪም ኢየሱስ ለእርሱ በታማኝነት የሚቆሙትን ሰዎች እንደማያሳፍራቸውና ዳሩ ግን በሰማይ በእግዚአብሔር አብና በመላእክት ሁሉ ፊት

እንደሚመስከርላቸው አረጋግጣላቸዋል። ኢየሱስ ለሁሉም በኩራት እንዲህ በማለት መስክሯል፡- «ይኼ ልጄ ነው። እኔም እወደዋለሁ። እርሱ ለእኔ ታማኝ ነበር። የአባቴ መንግሥት ዜጋና ከእኔም ጋር አብሮ የሚገዛ ስለሆነ አክብሩት።»

18ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በቤተ ክርስቲያንህ ክርስቶስን በግላቸው እንደማወቅ፤ ለደገንነት በወላጆቻቸው እምነት ወይም ጥምቀት የሚታመኑ ሰዎች አሉ? ይህ አሳብ ስሕተት የሚሆነው እንዴት ነው? ለ) በቤተ ክርስቲያንህ ትክክል እንዳልሆኑ የምታውቃቸውና ዳሩ ግን ማንም ሰው ሁኔታውን ለማስተካከል ሳይሞክር የሚቀጥሉ ነገሮች አሉ? በዚህ ምክንያት ቤተ ክርስቲያኑ ሁሉ ሙት የሚሆንበት አደገኛ ነገር ይኖር ይሆን? አብራራ። ሐ) በቤተ ክርስቲያንህ ወይም በግል ሕይወትህ፤ ስለ እነዚህ ችግሮች ምን ልታደርግ ትችላለህ?

ሰርዴስ የአምልኮት መልክ እያላት፤ ዳሩ ግን የእግዚአብሔርን ኃይል የካደች ቤተ ክርስቲያን ምሳሌ ነበረች። ከውጭ ስትታይ ሕያው የምትመስልና ከፍቅር ሳይሆን ከልምድ በመነሣት ሃይማኖታዊ ተግባራትን የምታከናውን ቤተ ክርስቲያን ነበረች። ለእውነትና ለቅድስና የነበራትን የመጀመሪያ ቅንፃት አጥታ መንፈሳዊ እንቅልፍ የምትተኛ ቤተ ክርስቲያን ምሳሌ ነው። የእነዚህ ክርስቲያኖች እጅግ የላቀው ኃጢአት በራስ ሥራ መርካትና በራስ ብቃት መታመን ነበር። ዛሬ ይህ ለእኛም ትልቅ ፈተና ነው። በመሆኑም፤ ነቅተን ለአዲስ መነቃቃት ልንጸልይ ይገባል።

19ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ከሰርዴስ ቤተ ክርስቲያን ለራሱህና ለቤተ ክርስቲያንህ የተማርሃቸውን ተግባራዊ ትምህርቶች በወንጠረዥ ውስጥ አስፍር። ለ) ድል ለሚነሣው የሚሰጡ የሽልማቶች ተስፋ፤ ዛሬ ለኢየሱስ እንድትኖር የሚያበረታታህ እንዴት ነው?

ሦስተኛ ቀን፡- ራእይ 3:7-13

20ኛ ጥያቄ፤ ሀ) የትልቅ ቤተ ክርስቲያን አባል መሆን ለምን ይጠቅማል? ለ) ጉዳቱስ? ሐ) ብዙ ሰዎች ትልቅ ቤተ ክርስቲያን ጤናማ እንደሆነና ትንሽ ቤተ ክርስቲያን ጤናማ እንዳልሆነ የሚያስቡት ለምንድን ነው?

ትልቅነት የተሻለ እንደሆነ በቀላሉ ልናስብ እንችላለን። ብዙዎቻችን በቤተ ክርስቲያን ግዜ ውስጥ በሺህ የሚቆጠሩ ሰዎች ሲርመስመሱ ስናይ እንደሰታለን። ትናንሽ አብያተ ክርስቲያናት፤ በተለይም የገጠር አብያተ ክርስቲያናት ጳላ ቀር፤ ጎደሎና ለተማሩ ሰዎች የማይስማሙ እንደሆኑ እናስባለን።

ትላልቅ ቤተ ክርስቲያናት አንዳንድ ጥቅሞች አሏቸው። ብዙውን ጊዜ ለማስተማር፤ ለመምከር፤ ለመስበክ የወንጌላዊነትን ተግባር ለማከናወን፤ ወዘተ... የሚችሉ የተሟላ ሥልጠና ያገኙ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አሏቸው። ይሁንና፤ በትልቅ ቤተ ክርስቲያን ዙሪያ የሚያንዣብቡ አደጋዎችም አሉ። ክርስቲያኖች በቀላሉ በምእመናኖቻቸው ብዛት ሊታበዩ ይችላሉ። ብዙውን ጊዜ ምእመናን እርስ በርሳቸው ስለማይተዋወቁ፤

እምብዛም እውነተኛ ኅብረት አይኖርም። አምልኮው ጉባዔውን በሚያዝናኑ መዘምራንና በአዝማች ዝማሬ ይታጀባል። በቤተ ክርስቲያኑ አገልግሎት ውስጥ በንቃት የሚሳተፉ ምእመናን በቁጥር ናቸው፤ ጥቂቶቹን መርጠው ለአገልግሎትና ለመሪነት ከሾሙ በኋላ፤ የተቀናት እግዚአብሔር በሰጣቸው መንፈሳዊ ስጦታ ሳይጠቀሙ ቁጭ ብለው በውጤቶቹ ይደሰታሉ። ሁሉም የቤተ ክርስቲያን ምእመናን መንፈሳዊ ስጦታዎቻቸውን የማይጠቀሙ ከሆነ፤ ቤተ ክርስቲያን ትዳከማለች። በመሆኑም፤ እግር፤ አፍ፤ እጅ ወይም ዓይን እንደጎደለው አካል ትሆናለች።

ግን ይህን ማለት ታላላቅ አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ መጥፎ ናቸው ማለት ይሆን? አይደለም! ሆኖም መረዳት ያለብን ታላቅነት በራሱ የተሻለና የበለጠ መንፈሳዊነት የሚታይበት ቤተ ክርስቲያን እንደማያስገኝ ነው። ትንሽነትም ደግሞ ሙት ቤተ ክርስቲያን ማለት አይደለም። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እንደመሆናችን፤ በትልቅ ቤተ ክርስቲያን ላይ የሚከሰቱትን አደጋዎች ነቅተን ልንመለከትና ሰዎች በአገልግሎት፤ በአምልኮ፤ በኅብረት በበለጠ እንዲሳተፉ ልንሠራ ይገባል።

የፊልድልፍያ ቤተ ክርስቲያን ትንሽ ቤተ ክርስቲያን ስትሆን፤ በጌታ ዓይን ፊት ግን ግሩም ቤተ ክርስቲያን ነበረች። ኢየሱስ መልእክተኛውን ወደ ፊልድልፍያ ሲሰድ ስለ ምእመኗ ቁጥር አናሳነት ያውቅ ነበርና፤ ለዚህ ጥፋተኞች አድርጎ አልፈረደባቸውም። እንዲያውም፤ በዚህች ቤተ ክርስቲያን ላይ የተሰነዘረ የኩነቷ ቃል አልነበረም። ስደት እንደደረሰባት እንደ የሰምርኔስ ቤተ ክርስቲያን ሁሉ፤ ትንሽዋ የፊልድልፍያ ቤተ ክርስቲያንም ከጌታ የተቀበለችው ምስጋናን ብቻ ነው።

21ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 3:7-13 አንብብ። ሀ) በሠንጠረዥህ ውስጥ መሙላትህን ቀጥል። ለ) እያንዳንዳቸው አራቱ የኢየሱስ መግለጫዎች ምን ትርጉም አላቸው? ክርስቶስ የዳዊትን መክፈቻ መያዙ፤ ምን ሥልጣን እንዳለው ያሳያል? ሐ) ስለ ፊልድልፍያ ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት አንብብና አጭር መግለጫ ጻፍ።

የፊልድልፍያ ከተማ ከሰርዴስ በስተ-ደቡብ ምሥራቅ ወደ 40 ኪሎ ሜትር ያህል ከመራቋም፤ አውሮፓንና እስያን ከሚያገናኙት ዐበይት መንገዶች በአንደኛው ላይ ትገኝ ነበር። ሮማውያን በእስያና በመካከለኛው ምሥራቅ ወደሚገኙ አውራጃዎቻቸው ለመጓዝ በዚህ መንገድ ይገለገሉ ነበር። በአካባቢው የጨርቃ ጨርቅና የቆዳ ኢንዱስትሪዎች፤ እንዲሁም ለወይን ጭማቂ የሚያገለግሉ የወይን ተክሎችም ነበሩ። ፊልድልፍያ የግሪክና የእስያ ባሕል ተደባልቆ የሚገኝባት ከተማ ነበረች። በ17 ዓ.ም. ከፍተኛ ርዕደ-ምድር ከተማዬቱን በመምታቱ፤ በርካታ ሰዎች በከተማዬቱ አጠገብ ወደሚገኙ የገጠር መንደሮች ተሰደዋል። ፊልድልፍያ ማለት «ወንድማዊ ፍቅር» ማለት ነው። ይህም ስም የተሰጠው ለወንድሙ የነበረውን ፍቅር ለማሳየት ከፈለገው የከተማዬቱ መሥራች ነው። ክርዕደ-ምድሩ በኋላ ዳግም ስትገነባ፤ ስሟ «ኒዎቂሣር» (አዲሱ ቂሣር) ከዚያም «ፍላቪያ» ወደሚል ተቀየረ (57 ዓ.ም.)፤ ይህም ሌላውን የሮም ቂሣር

ለማከበር የተደረገ ነበር። ይህም ሆኖ፤ አብዛኛዎቹ ሰዎች ከተማዬቱን በቀድሞው ፊልድልፍያ በሚለው ስሟ ያስታውሱለት ነበር።

የፊልድልፍያ ቤተ ክርስቲያን እንዴት እንደተመሠረተች እናውቅም፤ ምናልባትም ወንጌል ወደዚያ የደረሰው ከኤፌሶን ይሆናል። በቤተ ክርስቲያኒቱ ከአይሁዶችም ከአሕዛብም ስደት ይደርስባት ነበር። ኢየሱስ ከሁለቱም ወገኖች ይልቅ እጅግ የላቀው የስደት ምንጭ ከሰይጣን ይመጣ እንደነበረ ገልጾልኋል። ከጥቂት ዓመታት በኋላ፤ ከ100-160 ዓ.ም. ቤተ ክርስቲያን አሚያ በተባለች ነቢይ አገልግሎት ዘመን እጅግ የበለጸገች ነበር። የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ጸሐፊዎች አሚያ የአጋቦስና የአራቱ የፊልጵስ ልጆች ዓይነት ስጦታ እንደነበራት ይናገራሉ (የሐዋ. 21:8-10)።

አንዳንድ ክርስቲያኖች የፊልድልፍያ ቤተ ክርስቲያን የሚሲዮናዊነት አስተሳሰብ ላላቸው አብያተ ክርስቲያናት ምሳሌ እንደሆነች ይናገራሉ። እነዚህ ሚሲዮናውያን አብያተ ክርስቲያናት በ1800 ዓ.ም. ላይ በአገር ውስጥና በሌሎቹም የዓለም ክፍሎች ወንጌልን ለማዳረስ ይንቀሳቀሱ ጀመር። እስከ ዛሬም በዓለም እይታ ብዙም ብርታት ያላቸው የማይመስሉ ዝቅተኛ አብያተ ክርስቲያናት፤ ወንጌሉን ወደ ምድር ዳርቻ ሁሉ እያደረሱት ነው።

1. ኢየሱስ ስለ ራሱ የሰጠው መግለጫ

በፊልድልፍያ በትግል ላይ ለነበረች አነስተኛ ቤተ ክርስቲያን፤ ኢየሱስ ራሱን እንደ ኃይል መሢሕ አድርጎ ይገልጻል፤ ነገሮችን ሁሉ ሙሉ ለሙሉ እንደሚቆጣጠርና ለቤተ ክርስቲያን በር እንደሚከፍት አካል ሆኖ ተገልጾልኋል።

ሀ. ቅዱስና እውነተኛ - ኢየሱስ ፍጹም አምላክ መሆኑን በማመልከት ገለጻውን ይጀምራል። «ቅዱስ» የሚለው ቃል በመሠረቱ የተለየ የሚል ትርጉም አለው። በአብዛኛው ይህንን ቃል የምንጠቀምበት «ከኃጢአት የተለየ» ለማለት ነው። ይሁንና፤ ይህ ቃል እግዚአብሔርን ለማመልከት ሲውል፤ ከማንኛውም ነገር ጋር ተመሳሳይነት የሌለው ሙሉ ለሙሉ የተለየ ማለት ነው። ኢየሱስ ኃይልና እውቀት ሁሉ ያለው፤ እንዲሁም በአንድ ጊዜ በሁሉም ስፍራ ለመገኘት የሚችል ፍጹም አምላክ ነው። ይህም ከተፈጠሩት ነገሮች ሁሉ ልዩ ያደርገዋል። እንደ እግዚአብሔር ሊሆን የሚችል ማንም ወይም ምንም የለም (ሆሴ. 11:9፤ ኢሳ. 40:25-31)።

በተጨማሪም፤ ኢየሱስ እውነተኛ ነው። ብዙውን ጊዜ ስለ እውነት ስናስብ፤ ስለተነገረው ነገር ትክክለኛነት እናስባለን። ለእግዚአብሔር ግን እውነት ከዚህ የበለጠ ፍች አለው። በመጀመሪያ፤ ሁልጊዜም ቢሆን ተግባራቱ ከባሕርይ ጋር ተመሳሳይ ነው ማለት ነው። እግዚአብሔር ስለማይለወጥ፤ ዛሬም ቢሆን ያው በብሉይ ኪዳን ዘመን እንደነበረው ነው። ሁለተኛ፤ የእግዚአብሔር ተግባራት ሁልጊዜም ተአማኒነት ያላቸውና ለመደገፍ የምንችልባቸው ናቸው። ኢየሱስ ከትውልድ ትውልድ በማይለዋወጥ መንገድ እንደሚሠራ መተማመን ይቻላል። ሰው ሁልጊዜም የሚለዋወጥና ሊደገፉበት የማይቻል ሲሆን፤ ኢየሱስ ግን ሁልጊዜም ተመሳሳይና ሊደገፉበት የሚችል አምላክ ነው። ኢየሱስ ግን ሁልጊዜም ተመሳሳይና ሊደገፉበት የሚችል

አምላክ ነው። (ዕብ. 13:8)። ሦስተኛ፡ የኢየሱስ ቃላት የእውነታ ትክክለኛ ሥዕል መሆን ብቻ ሳይሆን፤ ዳሩ ግን በውሸት መረጃ ወይም በሚያታልሉ ገረፍተ ነገሮች ሰዎችን ለማሳሳት የተደረገ ጥረት አይታይባቸውም።

እነዚህ ቅዱስና እውነተኛ የሚሉ ሁለት ቃላት፡ በፊልድልፍ ለምትገኘው አነስተኛ አጥቢያ ጉባዔ ቃላት ማበረታቻዎች ነበሩ። ኢየሱስ ከማናቸውም የአሕዛብ ሐሰተኛ ጣዖታት በላይ ቅዱስ እንደሆነ መረዳቱ ለእነዚህ ክርስቲያኖች ጠቃሚ ነበር። እንዲሁም፡ እርሱ እውነተኛ በመሆኑ፡ ለክርስቲያኖች የሰጣቸው የተስፋ ቃሎች ይፈጸማሉ። ኢየሱስ ከቶውንም አይለወጥም፤ ወይም የእርሱ የሆኑትን አይተውም።

22ኛ ጥያቄ፤ ሀ) እነዚህ ሁለት የኢየሱስ ባሕርያት ለአንተ ማበረታቻ የሚሆኑህ እንዴት ነው? ለ) እነዚሁ ባሕርያት የሕይወትህ አካል መሆን የሚገባቸውስ እንዴት ነው?

ለ. የዳዊት መከፈቻ ያለው - ይህ ገረፍተ ነገር የመጣው ከኢሳይያስ 22:20-22 ሲሆን፤ ኢየሱስ ለዳዊት የተገቡት የተስፋ ቃሎች ሁሉ ፍጻሜ መሆኑን ያመለክታል። ይህ ገለጻ የሐንስ በምዕራፍ አንድ በተመለከተው ራእይ ውስጥ አልተጠቀሰም። የመከፈቻ ቁልፍ መያዝ የሥልጣንና የኃይል ተምሳሌት ነው። ንጉሡ የከተማይቱን ቁልፍ እንደያዘ መገለጹ፤ በከተማይቱ ላይ ሥልጣን አለው ማለት ነው። ኢየሱስ የዳዊት መከፈቻ አለው ማለት እግዚአብሔር ለዳዊት ተስፋ በገባለት መንግሥት ላይ ሥልጣን አለው ማለት ነው።

እነዚያንም መከፈቻዎች ስለያዘ፤ ወደ መንግሥቱ ማን እንደሚገባና ማንስ እንደማይገባ የመወሰን መብት አለው። ኢየሱስ ወደ መንግሥቱ ማንኛውንም በእርሱ አምኖ የሚመለሰውን ሰው ያስገባል - ሌሎቹን ሁሉ ግን ከመንግሥቱ በስተውጭ ያስቀራል። ይህን ሥልጣን የጨበጠ ሌላ ማንም የለም። ማንም መምህር፤ የሃይማኖት መሪ፤ ወዘተ... ይህ ሥልጣን የለውም። በሥጋዊ ትውልዳቸው አይሁዶች የነበሩ ሰዎች መሢሔ ገና እንደሚመጣና ሥጋዊ መንግሥት እንደሚመሠርትላቸው፤ ክርስቲያኖች ግን ከዚህ ውጭ እንደሚሆኑ ይናገሩ ነበር። ይሁንና፤ ኢየሱስ መሢሔ እርሱ እንደሆነና መንፈሳዊ አይሁዶችን፤ ክርስቲያኖችንና በእርሱ ያመኑትን ሁሉ ወደ መንግሥቱ እንደሚያስገባ ገልጾአል።

ሐ. የሚከፍት፤ የሚዘጋም የሌለ የሚዘጋ፤ የሚከፍትም የሌለ - ኢየሱስ ምን እንደሚዘጋና እንደሚከፍት ግልጽ አይደለም። በዚህ ስፍራ ትኩረት የተሰጠው በኢየሱስ ሥልጣን ላይ ነው። በዘላለሙ መንግሥት በር ላይ የሚቆመው እርሱ ስለሆነ፤ አንዳንዶቹን ያስገባል፤ ሌሎችንም ያግዳል። ይህም መብቱና ሥልጣኑ ነው።

አንዳንድ ምሁራን በኢየሱስ ለሚያምኑ አይሁዶች ወደ ምክራብ ገብቶ ማምለክ አይፈቀድላቸውም ነበር ይላሉ። ክርስቲያኖች ያልሆኑ አይሁዶች ራሳቸውን እውነተኛ አይሁዶች አድርገው በማቅረብ፤ እግዚአብሔር የመሢሔን መንግሥት እንደሚሰጣቸው ይናገሩ ነበር። ኢየሱስ ግን መሢሔ እርሱ እንደሆነና ወደ ዘላለም መንግሥቱ ማን እንደሚገባ የሚወስነውም

እርሱ እንደሆነ ይናገራል። ለእርሱ በታማኝነት የቆሙትን ወደ ውጭ አይጥላቸውም። በሌላ በኩል ግን፣ እንደ ሥጋዊ አይሁዶች ሁሉ፣ በእርሱ ለማመን ያልፈለጉትን ሰዎች ወደ መንግሥቱ አያስገባቸውም።

ዛሬም ክርስቲያኖች ነን የሚሉ አንዳንድ የተወሰኑ የእምነት ክፍሎች፣ ወደ መንግሥተ ሰማይ የሚሄዱት እነርሱ ብቻ መሆናቸውን በመግለጽ፣ የቤተ ክርስቲያናቸው አባል ላልሆነ ማንኛውም ሰው የቀብር ስፍራ ቢነፍጉ፣ ይኼ እውነት ይፈጸምባቸዋል። ስለ ምን ቁልፉን የያዘችው ቤተ ክርስቲያኒቱ ሳትሆን፣ ኢየሱስ በመሆኑ ነው። ስለዚህ፣ ለእርሱ ታማኞች ከሆንን፣ ወደ ዘላለም መንግሥቱ ያስገባናል።

2. ለቤተ ክርስቲያኒቱ የቀረበ ምስጋና

ኢየሱስ የፊልድልፍያን ቤተ ክርስቲያን አሳምሮ ያውቃት ነበር። ክርስቲያናቶቹን ሲመረምር፣ «ኃይላቸው ትንሽ» ስለሆነ፣ እንደ ኤፌሶን ከመሳሰሉ ታላላቅ አብያተ ክርስቲያናት ጋር አላወዳደራቸውም። ኢየሱስን ያሳሰበው መንፈሳዊ ሕይወታቸው ነበር። ኢየሱስ ሦስት ነገሮችን ያውቅ ነበር፡-

ሀ. ምንም እንኳን እንደ ታላላቅ አብያተ ክርስቲያናት ግዙፍ ወይም ማራኪ ባይሆኑም ሥራቸው ስሙን አስከብሯል።

ለ. ቃሌን ጠብቀሃል - ለወንጌሉ (የኢየሱስ ቃል)፣ እንዲሁም ከሐዋርያት ለተቀበሉት ትምህርት በእውነተኛነት ጸንተዋል። የሐሰት ትምህርት በመካከላቸው እንዲገባ አልፈቀዱም።

ሐ. ሰሜን አልካድህም - በአይሁዶችና በስሙ-ክርስቲያኖች ስደት ቢደርስባቸውም፣ እምነታቸውን ለመካድ አልፈለጉም። ቢያስፈልግ ለእምነታቸው ለመሞት ፈቃደኞች ነበሩ።

2. በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይ የተሰነዘረ ነቀፋ፡- ምንም የለም! እንደ ሰምርኔስ ሁሉ፣ የፊልድልፍያን ቤተ ክርስቲያን ከኢየሱስ የደረሰባት ነቀፋ አልነበረም - ከምስጋና በቀር!

3. ለቤተ ክርስቲያኒቱ የተሰጡ የተስፋ ቃሎች

ሀ. በአንተ ፊት የተከፈተ በር ሰጥቼአለሁ፡- ከትንሽነታቸው ባሻገር፣ ኢየሱስ ለታማኝነታቸው ያከብራቸው ዘንድ የተከፈተ በር እንደሚሰጣቸው ተስፋ ሰጥቷል። ኢየሱስ የሚያመለክተው የትኛውን በር እንደሆነ አናውቅም። አንዳንድ ምሁራን ኢየሱስ ስለ አገልግሎት በር እንደሚናገር ያስባሉ። የፊልድልፍያን ቤተ ክርስቲያን ወንጌል ወዳልደረሰባቸው የእስያ አካባቢዎች ወንጌልን በማዳረሱ አገልግሎት እንደምትታወቅ ይናገራሉ (1ኛ ቆሮ. 16፡9፤ ቆላ. 4፡3)። ኢየሱስ ለእርሱ በታማኝነት ላበረከቱት አገልግሎት የሰጣቸው ሽልማት ተጨማሪ የአገልግሎት በሮችን በመክፈት ነው። በፊልድልፍያን በኩል የሚያልፈው መንገድ ዋነኛው የሮም መንገድ ነበር። ይህም ለሚሲዮናዊነት ሥራ ከፍተኛ እገዛ አድርጓል። አንዲት ቤተ ክርስቲያን እንደ ፊልድልፍያን ቤተ ክርስቲያን በታማኝነት በምትቆምበት ጊዜ ሽልማቱ ለበለጠ አገልግሎት መመረጥ ነው።

23ኛ ጥያቄ፤ የሐዋ. 14:27 እና 1ኛ ቆሮ. 16:9 አንብብ። በኢትዮጵያ ዝግና ክፍት ስለሆኑት በሮች አስብ። ምናልባት እንደ እስር ቤት ዝግ በሚመስል ስፍራ እንኳን እግዚአብሔር እንዴት ክፍት በሮች እንዳሉት ግለጽ።

ሌሎች ኢየሱስ የሚናገረው፤ ወደ ሰማይ ስለሚከፈት የእግዚአብሔር መንግሥት በር እንደሆነ ያስባሉ። የቱንም ያህል ሰደት ቢቀበሉም፤ ወይም ክርስቲያኖች ወደ መሢሔ መንግሥት እንደሚይገቡ ከሚናገሩ አይሁዶች ምንም ያህል ተቃውሞ ቢደርስባቸው፤ ኢየሱስ ወደ መንግሥቱ የሚያስገባው በር ሁልጊዜም ለእነርሱ ክፍት እንደሚሆን ያስረዳል። ማንም በሩን ዘግቶ ወደ ውጭ ሊያስቀራቸው አይችልም ነበር።

ለ. እነሆ እነርሱን (አይሁዶችን) መጥተው በእግሮችህ ፊት ይሰግዱ ዘንድ እኔም እንደ ወደድሁህ ያውቁ ዘንድ አደርጋቸዋለሁ - እንደ ሰምርኔስ ሁሉ፤ የፊልድልፍያ ቤተ ክርስቲያንም የእግዚአብሔር ልዩ ሕዝቦች ነን ከሚሉ አይሁዶች የሚሰነዘርባትን ተቃውሞ ትጋፈጥ ነበር። በሥጋዊ ትውልዳቸው አይሁዶች ቢሆኑም፤ የአብርሃም እምነት ስላልነበራቸው፤ ኢየሱስ እውነተኛ አይሁዶች እንዳልሆኑ በግልጽ ይናገራል። እውነተኛ አይሁድ የኃጢአት ይቅርታውን ከመሢሔ ከኢየሱስ የሚቀበል እንጂ፤ የብሉይ ኪዳን ሥርዓቶችን የሚከተል አይደለም። አይሁዶች ለአምልኮ በሚገናኙበት ሞክራብ ውስጥ ሊሰባሰቡ፤ ቅዱሳን መጻሕፍትን ሊያጠኑና የቡድን ስብሰባዎችን ሊያካሂዱ ቢችሉም፤ የሰይጣን ሞክራብ አካላት ነበሩ። ይህም የሆነው፤ የእግዚአብሔር እውነተኛ ልጆች ማለትም ክርስቲያኖችን በማሳደድ የሰይጣን መሣሪያ በመሆን ያገለግሉ ስለነበር ነው። ዛሬ በትክክል እግዚአብሔርን ለመከተል የሚፈልጉትን አማኞች በማሳደዳቸው ምክንያት፤ የሰይጣን አብያተ ክርስቲያናት የሆኑ የሃይማኖት ቡድኖች፤ እንዲያውም ክርስቲያኖች ተብለው የሚጠሩ ወገኖች ይኖሩ ይሆን?

እነዚህ አይሁዶች ክርስቲያኖችን እያሳደዱ ይሆናል፤ ይሁንና፤ እነዚህ አይሁዶች አንድ ቀን ወደ ክርስቲያኖች በመምጣት በመገዛት የሚሰግዱበት፤ ስሕተታቸውንና ኢየሱስም ክርስቲያኖቹን እንደሚወዳቸው የሚናዘዙበት ቀን እንደሚመጣ ይነግራቸዋል። ክርስቲያኖች የኑፋቄ እምነት አራማጆች ሳይሆኑ፤ እውነተኛ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸው። ኢየሱስ የተናገረው ነገር አይሁዶችን ሳያስደነግጥ አልቀረም። በመላው ብሉይ ኪዳን ውስጥ፤ ለአይሁዶች አንድ ቀን ለማያምኑ ሕዝቦች ሁሉ ወደ እርሱ ዘንድ በመምጣት እግዚአብሔር በልዩ ሁኔታ ከእነርሱ ጋር እንዳለ እንደሚናገሩ የሚገልጽ የተስፋ ቃል ተሰጥቶአቸዋል (ኢሳ. 43:3-4፤ 45:14ን ተመልከት)። አሁን ግን ኢየሱስ መሢሔን ለመቀበል ያልፈለጉት አይሁዶች አረማውያን ስለመሆናቸው አንድ ቀን የክርስቲያኖችን እውነተኛ አይሁድነት እንደሚቀበሉ ይናገራል። ይህንን የሚያደርጉት በፈቃደኛነት ይሁን ተገደው የተገለጸ ነገር የለም። በይበልጥ ግን እግዚአብሔር ለዚሁ ተግባር የሚያስገድዳቸው ይመስላል። ኢየሱስም በተመሳሳይ መመሪያ መጠቀሙ እውነት ነው፤ አንድ ቀን ሰዎች ሁሉ፤ የማያምኑትም ሳይቀር፤ በፊቱ ለመስገድ ይገደዱና ጌትነቱን የመስከራሉ (ፊልጵ. 2:10-11)።

24ኛ ጥያቄ፤ ሀ) እነዚህ ሁለት ልዩ የተስፋ ቃሎች በስደት ውስጥ የምታልፈውን ቤተ ክርስቲያን የሚያበረታቱት እንዴት ነው? ለ) ዛሬ በኢትዮጵያ ለሚገኙ ክርስቲያኖች ማበረታቻ የሚሆኑት እንዴት ነው?

ሐ. በምድር (በመላው ዓለም) የሚኖሩትን ይፈትናቸው ዘንድ በዓለም ሁሉ ላይ ሊመጣ ካለው ከፈተናው ሰዓት እጠብቅሃለሁ - ኢየሱስ ለፊልድልፍያ ክርስቲያኖች «የትዕግሥቱን ቃል ስለጠበቅህ» የሚል አሳብ ተናግሮአል። በግሪክ ቋንቋ፤ ይህ ዓረፍተ ነገር በሁለት መንገዶች ሊታይ ይችላል። በአንድ በኩል ክርስቲያኖች ኢየሱስ እስኪመለስ ድረስ በመከራ እንዲታገሡ የሰጠውን ትእዛዝ እየፈጸሙ እንደነበር ማመልከቱ ሊሆን ይችላል (ሉቃ. 21:17-19)። ወይም ደግሞ ክርስቲያኖች የክርስቶስን መከራ የመቀበልና የመሞት ምላሌ መከተል እንደሚኖርባቸው የሚያሳይ ይሆናል (2ኛ ተሰ. 3:5፤ ዕብ. 12:3)። በየትኛውም መንገድ ቢሆን፤ ኢየሱስ እምነታቸውን ሳይከፋ ወይም ሳያጉረመርሙ የሰይጣንን ጥቃቶች ሁሉ በሚታገሡ ቅዱሳኑ ታላቅ ደስታ እንደሚሰማው ከዚህ ክፍል እንረዳለን።

ኢየሱስ የፊልድልፍያ ክርስቲያኖችን «ከመከራው ሰዓት» በመጠበቅ እንደሚሸልማቸው ቃል ገብቶላቸዋል። ይህ የተስፋ ቃል በክርስቲያኖች መካከል ከፍተኛ ውይይትና ሙግት አስከትሏል።

በመጀመሪያ፤ «የመከራው ሰዓት ምንን ያመለክታል?» ሲሉ ይጠይቃሉ። ሁለተኛ፤ ኢየሱስ «ከመከራው ሰዓት እጠብቅሃለሁ?» ሲል ምን ማለቱ ነው? ይላሉ። ይህ ማለት ያንን ልዩ መከራ እንዳይቀበሉ፤ ክርስቲያኖቹን ከስፍራው አንሥቶ ይወስዳቸዋል ማለት ነው? ወይስ በዚያ ሰዓት ውስጥ እያለፉ ሳለ እንደሚጠብቃቸው መናገሩ ነው? መጽሐፉ በመጀመሪያ በተጻፈበት የግሪክ ቋንቋ ሁለቱም አተረጓጎም ያስከዳል።

የመከራው ጊዜ፤ ዓለሙን ሁሉ የሚነካ የሥቃይ ጊዜ እንደሆነ ተገልጾአል። አንዳንድ ምሁራን ይህ የቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን በሮም አገዛዝ ይደርስባት የነበረውን መከራ የሚያመለክት እንደሆነ ያስባሉ። ኢየሱስ «ሰዓት» በምትለው ቃል በመጠቀም የስደቱ ጊዜ የተገደበ መሆኑን እያመለከተ ነበር።

ከሁሉም በላይ ግን፤ ይህ ሰዓት ኢየሱስ በምድር ላይ ለመግዛት ከመመለሱ ጥቂት ቀደም ብሎ ታላቅ መከራ የሚመጣበትን ልዩ ጊዜ የሚያመለክት ይመስላል። አይሁዶች ይህንን ጊዜ «መሢሐዊ ዋይታዎች» በማለት ይጠሩታል። በብሉይ ኪዳን ደግሞ በአብዛኛው «የጌታ ቀን» በመባል ይታወቃል። ክርስቲያኖች ግን የታላቁ መከራ ጊዜ በማለት ይጠሩታል። ምንም ይባል ምን፤ ኢየሱስ በምድር ላይ ለመግዛት ከመመለሱ ጥቂት ቀደም ብሎ፤ ታላቅ የውድመትና የስደት ጊዜ እንደሚኖር መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ያስተምረናል። ይህም በአንድ ቦታ ብቻ የሚወሰን ሳይሆን ዓለምን በሙሉ የሚያጠቃልል ይሆናል (2ኛ ተሰ. 2:1-12ን ተመልከት)። የዚህም ጊዜ ዓላማ የማያምኑት ሰዎች ከኃጢአታቸው ንስሐ ይገቡ ዘንድ «መፈተን» ወይም ስለ ኃጢአታቸው መቅጣት ነው። ራእይ 6-19 በቀዳሚነት በዓለም ላይ የሚመጣውን የእግዚአብሔርን ቁጣ ይገልጻል።

ይሁንና፡ የፊልድልፍያ ክርስቲያኖችን ከዚህ ስደት እጠብቃለሁ ሲል ምን ማለቱ ነው? ይህ በመጨረሻው ዘመን የሚፈጸሙትን ክስተቶች ቅደም-ተከተል በተመለከተ በሚኖረን አመለካከት ይወሰናል። ሁለቱ ዓበይት አመለካከቶች የሚከተሉት ናቸው፡-

1. መጠበቅ የሚለው አማኞችን ከዚህ የመከራ ሰዓት ማዳን ከሚል ግንዛቤ አንፃር መረዳት የሚያሻን ቃል ነው። ራእይ 6-19 ኢየሱስ ከመመለሱ በፊት የሚደርሱትን ባለ ብዙ ገጽታ ፍርዶች ይገልጻል። ረሃብ፡ ርዕደ-ምድር፡ ጦርነት፡ ታላቅ ስደት፡ ጎርፍ፡ ወዘተ... በሰፋት ይታያል። ኢየሱስ ክርስቲያኖችን ከዚህ መከራ እንደሚጠብቃቸው የተስፋ ቃል ሰጥቶአል። ይህንንም የሚያደርገው በምድር ላይ ክርስቲያኖችን ከእነዚህ የተፈጥሮ አደጋዎች በመጠበቅ ሳይሆን፤ ጻሩ ግን ክርስቲያኖችን ከዓለም ውጭ በመውሰድ ነው።

በቅድመ-ሺህ ዓመታውያን አመለካከት ቤተ ክርስቲያን፡ ይህ የመጨረሻው ታላቅ መከራ ከመጀመሩ በፊት ወደ ሰማይ እንደምትነጠቅ ይናገራሉ። በ1ኛ ተሰሎንቄ 5፡9 እና 2ኛ ጴጥሮስ 2፡9 ላይ ስለ ንጥቀት የተሰጡት የተስፋ ቃሎች ይህንን የተስፋ ቃል እንደሚያሟሉ ያምናሉ (1ኛ ተሰ. 5፡9 እና 2ኛ ጴጥ. 2፡9 አንብብ)። አንድ ቀን ለኢየሱስ ክርስቶስ እውነተኛ መሰጠት የነበራቸው ክርስቲያኖች ሁሉ በዕለተ-ንጥቀት ምድርን ለቅቀው ይሄዳሉ፤ ሞተው የነበሩ ክርስቲያኖችም ለዘላለም ከክርስቶስ ጋር ለመሆን ከሙታን ይነሣሉ። አማኞች እንደ መሆናችን፤ የምንጠባበቀው የጌታችንን መመለስ እንጂ የመከራውን መምጣት አይደለም።

2. መጠበቅ የሚለው አማኞች ከምድር ላይ ሳይወሰዱ፤ በመከራ መካከል ከሚጠበቁበት ሁኔታ አንጻር ግንዛቤ ሊያገኝ ይገባል (ዮሐ. 17፡15ን ተመልከት)። ይህንን አቋም የሚይዙ ሰዎች ኢየሱስ ተስፋ የሚሰጠው፡ የእግዚአብሔር ፍርድ በምድር ላይ በሚወርድበት ጊዜ፤ ኢየሱስ በምድር ላይ የነበረችውን ቤተ ክርስቲያን ከውድመት እንደሚጠብቅ ነው በማለት ያስተምራሉ። ይህም ዮሐንስ ስለ ሴቲቱና ስለ ልጇ ከተመለከተው ራእይ ጋር ተመሳሳይ ነው (ራእይ 12)። በመሆኑም ይህ አመለካከት ታላቁ መከራ ከመምጣቱ በፊት ቤተ ክርስቲያን እንደማትነጠቅ ያስተምራል።

በዚህ አመለካከት ላይ የሚነሡ ሁለት ዓበይት ችግሮች አሉ። በመጀመሪያ፡ ዮሐንስ 17፡15 በሰይጣንና በክርስቲያን መካከል የሚካሄደውን ጦርነት የሚገልጽ ሲሆን፤ ኢየሱስ ክርስቲያኑን በሰይጣን ጥቃት ሥር ከመውደቅ እንደሚጠብቅ ተስፋ ሰጥቷል። ራእይ 3፡10 ግን በዓለም ሁሉ በማያምኑ ሰዎች ላይ ስለሚደርሰው ፍርድ ይናገራል፤ ክርስቲያኖች ግን ከዚህ ሰዓት እንደሚድኑ ተስፋ ተሰጥቶአቸዋል። ሁለተኛው፡ በታላቁ መከራ ጊዜ ቅዱሳን ከጥፋት እንደማያመልጡ ግልጽ ነው። ራእይ 6፡9-11 እና 7፡9-14 በዚህ የታላቁ መከራ ጊዜ የሞቱትን ቅዱሳን ይገልጻል።

ምንም እንኳን ብዙዎች እንደሚያደርጉት፤ ይህንን ጥቅስ ከታላቁ መከራ በፊት ቤተ ክርስቲያን ስለመነጠቁ በማረጋገጫነት ልንጠቀምበት ባንችልም፤ ለምንባቡ ልንሰጥ የምንችለው የተሻለ ትርጉም ይህ ብቻ ነው።

4. ለቤተ ክርስቲያኒቱ የተሰጠ ምክር

ኢየሱስ ለክርስቲያኖች በቶሎ እንደሚመለስ አሳስቦአቸዋል (ራእይ 1:11 22:7፥ 12፥20)። ይህ በሰርዴስ ቤተ ክርስቲያን ላይ እንደተሰነዘረው ዓይነት የፍርድ ዛቻ ሳይሆን፥ ዳሩ ግን የቤተ ክርስቲያንን ንጥቀት የሚያመለክት ይመስላል፤ ይኸውም ከታላቁ መከራ በፊት ኢየሱስ የእርሱ የሆኑትን ወደ ሰማይ ለመውሰድ በደመና የሚመጣበት ጊዜ ነው።

ይሁንና፥ ኢየሱስ ለእነርሱ የሚያስተላልፈው የማስጠንቀቂያ ቃል ነበረው - ያለህን አጥብቀህ ያዝ። ስደትን በሚጋፈጡበት ጊዜ እምነታቸውን መካድና ወደ ሐሰት ትምህርት መግባት አይገባቸውም ነበር፤ ይልቁንም፥ የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርት አጥብቀው መያዝ ነበረባቸው። ስደቱን ሁሉ ችለው ቢጸኑ፥ ኢየሱስ ለእነርሱና በታማኝነት ለቆሙት ሁሉ የሚሰጠውን የዘላለም ሕይወት ሽልማት (አክሊል) ሊወስድባቸው የሚችል ማንም አልነበረም።

5. ድል ለሚነሣው የተሰጠ የተስፋ ቃል

ሀ. በአምላኪ መቅደስ ዓምድ እንዲሆን አደርገዋለሁ - ብዙውን ጊዜ በፊልድልፍያ ከተማ ታላላቅ ቤተ መቅደሶችን ጨምሮ ሕንፃዎች የሚደረሱበት የርዕደ-ምድር አደጋ ይደርስ ነበር። አንዳንድ ጊዜ ከእነዚህ የርዕደ-ምድር አደጋዎች በኋላ ቆመው የሚታዩት የቤተ መቅደሱ ትላልቅ ዓምዶች ብቻ ነበሩ። በተመሳሳይ ሁኔታም፥ ኢየሱስ ዘላለማዊ የሰማይ መንግሥት በሆነው የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ክርስቲያኖች ከቶውንም የዚህ ዓይነቱ ጥፋት እንደማያጋጥማቸውና ዳሩ ግን ቋሚ ስፍራ እንደሚኖራቸው ተስፋ እየሰጣቸው ይሆናል። በጥንት ጊዜ የሚደረገው ሌላው ልምድ፥ አንድ ጥሩ የመንግሥት ወይም የሃይማኖት መሪ በሚነሣበት ጊዜ፥ ሰዎች በቤተ መቅደሱ ላይ ሌላ ተጨማሪ ዓምድ ይሠሩና በዓምዱ ላይ የዚያን መሪ ስም ይቀርጹ ነበር። ከዚያም በሰዎች ሁሉ ፊት ይህ ስሙ የተቀረጸለት ግለሰብ፥ ለረዥም ጊዜያት በሚቆይ የመታሰቢያ ሥነ-ሥርዓት ይከበር ነበር። ምናልባትም ኢየሱስ የሚያስተላልፈው መልእክት፥ የፊልድልፍያ አማኞች በሰማያዊ ቤተ መቅደስ ከእግዚአብሔርና ከበጉ ጋር ዳግም በማይለያዩበት ሁኔታ እንደ ዓምዶች ሆነው ለዘላለምም እንደሚከበሩ ይሆናል። በራእይ 21:22 እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር ስለሚኖር፥ በሰማይ ቤተ መቅደስ እንደማይኖር ተገልጿል። ስለሆነም፥ ይህ ታማኝ ክርስቲያኖች የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ስፍራ በሆነው ሰማይ እንደሚኖሩ የሚያሳይ ተምሳሌታዊ አገላለጽ ነው።

ለ. የአምላኪን ስምና የአምላኪን ከተማ ስም፥... አዲሱንም ስሜን በእርሱ ላይ እጽፋለሁ - በጥንት ዘመን በአንድ ነገር ላይ ስምን መጻፍ ባለቤትነትን ያመለክት ነበር። ዛሬም እንኳ የእኛ መሆናቸውን ለማሳየት በገዛናቸው መጻሕፍት ላይ ስማችንን እንጽፋለን። ኢየሱስ በታማኝ ክርስቲያን ላይ ሦስት ነገሮች እንደሚጻፉ ገልጿል - የእግዚአብሔር፥ የእግዚአብሔር ከተማና የኢየሱስ ስም። ክርስቲያኖች የእግዚአብሔር ወልድ ከፍተኛ ዋጋ ያላቸው ሀብቶች እንደሚሆኑ ተገልጾዋል። የፊልድልፍያ ከተማ ከጥንቱ

ዘመን ዝነኛ ሰዎች በኋላ የተሰየሙ ስትሆን፤ ስሟ ከጊዜ ወደ ጊዜ ሲለወጥ ኖሯል፤ ይሁንና፤ እግዚአብሔር ለተመረጡት ሕዝቦቹ በአክብሮት የሚሰጠው ስም፤ ለዘላለም አይለወጥም።

ኢየሱስ የሚናገረው ስለ የትኛው አዲስ ስም እንደሆነ አናውቅም። ይህ ምናልባት እርሱ ብቻ የሚያውቀውን የኢየሱስን ስም ያመለክት ይሆናል (ራእይ 19:12)። አይሁዶች ብዙውን ጊዜ «ስም» የሚለውን ቃል የእግዚአብሔርን ባሕርይ ለመግለጽ ስለሚጠቀሙበት፤ ይህም ስም ዛሬ ያልታወቀውንና በሰማይ የሚገለጽልንን የኢየሱስን ባህርይ ያመለክት ይሆናል። እንዲሁም ደግሞ የዘመናት ሁሉ ዕቅዶች በተፈጸሙና የታላቁ መከራ ጊዜያት ባከተሙ ጊዜ፤ ኢየሱስ የሚይዘውን አዲስ ሥልጣን ያመለክት ይሆናል። ከሁሉም በላይ ግን የኢየሱስ ልዩ ስም ለእያንዳንዱ አማኝ የሚሰጥ ይመስላል። ይህም እርሱ በደሙ ስለገዛው፤ እያንዳንዱ አማኝ የኢየሱስ ንብረት መሆኑን ለማሳየት ነው (ኢሳ. 62:2፤ 65:15)።

የፊልድልፍያ ቤተ ክርስቲያን በእስያ ከሚገኙ ታላላቅ አብያተ ክርስቲያናት ጋር ስትወዳደር አነስተኛ ነበረች። ሆኖም ግን ኢየሱስ ማናቸውም ታማኝ ክርስቲያኖች የእግዚአብሔር ከተማ በሆነችው አዲሲቱ ሰማያዊት ኢየሩሳሌም (ራእይ 21፤ ከቁጥር 2 ጀምሮ፤ ሕዝ. 48:35)፤ አክብሮት የሚሰጣቸው ጀግኖች እንደሚሆኑ ሊያሳስባቸው ይፈልጋል።

25ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በሠንጠረዥህ የመጨረሻ ዓምድ ውስጥ መሙላትህን ቀጥል። ለ) ታማኝ ክርስቲያንነትህን የሚያሳዩትን ተግባሮችህን ግለጽ። ሐ) ድል ለሚነሡት የሚሰጠው የሽልማቶች ተስፋ አንተንስ ዛሬ ለኢየሱስ እንድትኖር እንዴት ያበረታታሃል?

አራተኛ ቀን፡- ራእይ 3:14-22

26ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ስለ መንፈሳዊ ሕይወትህ በጥልቀት አስብ። ከእግዚአብሔር ጋር ለምታደርገው መንፈሳዊ ጉዞ ከሁሉም በላይ ጎጂ የሆነው ነገር ምን ይመስልሃል? ለ) ይህ እንዴት ይከሰታል? ሐ) ይህንኑ ክስተት ለማሸነፍ ምን ልታደርግ ትችላለህ?

መንፈሳዊ ግሌለሽነት ማለት ለማደግ ያለመሻት፤ ሌሎችን ለክርስቶስ ለመማረክ ያለመፈለግ ወይም ለጎረቤቶቻችን ፍቅራችንን ያለማሳየት ዝንባሌ ማለት ነው። ከእኛ የባሉትን ሌሎች ሰዎች ስለምናውቅ፤ ክርስቲያኖች እንደመሆናችን መልካም ተግባር እያከናወንን እንደሆነ የሚሰማን በራስ የመርካት ስሜት ነው። ምናልባትም ይኼ ክርስቲያኖች ሊኖረን የሚችለው ከሁሉም የከፋ አደገኛ ዝንባሌ ነው። ምክንያቱም በዚህ አመለካከት ከተመራን ለማደግ የሚኖረን ተስፋ በጣም አናሳ ነው። በእግዚአብሔር ላይ ብናምዕ፤ እግዚአብሔር በሕይወታችን ውስጥ አንድ ነገር እንዲያደርግ እንደምንፈልግ ለሌሎችና ለእኛም ግልጽ ይሆናል። ሕይወታችንን ሙሉ ለሙሉ ለእግዚአብሔር አሳልፈን ብንሰጥና ለእርሱም በቅንዓት ብንሠራ፤ እግዚአብሔር የሚፈልግብንን ሁሉ እንፈጽማለን። ይሁንና፤ በራሳችን ብቃት

በመኩራራት መንፈሳዊ ስንፍና ቢጫጫንን ብዙም ተስፋ አይኖረንም - መንፈሳዊ ሞት በፍጥነት ይደርስብናል።

ለመሆኑ ለዚህ በአመዛኙ አደጋ የሚጋለጡት እነማን ናቸው? ለረዥም ጊዜያት በክርስትና ሕይወት የቆዩ ወይም የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት በሚዘወተርበት ክርስቲያን ቤተሰብ ውስጥ ያደጉ ሰዎች ናቸው።

በሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን የነበሩ ክርስቲያኖች በራሳቸው ረከተው ነበር። ሀብታሞች ነበሩና ምንም ዓይነት ሥጋዊ ጉድለት አልነበረባቸውም። የክርስቶስን መስቀል ከመስበክ ይልቅ ከኅብረተሰቡ ጋር ተሰማምቶ በመኖሩ ላይ ስላተኮሩ፤ በኅብረተሰቡ ዘንድ ተወዳጆች ነበሩ። በእግዚአብሔር ዓይኖች ፊት መልካም ተግባር የሚያከናውኑ መስሎአቸው ነበር። ይሁንና፤ በትንሹ እስያ ከሚገኙ ከማናቸውም አብያተ ክርስቲያናት በላይ የእግዚአብሔርን ፍርድ የመቀበል አደጋ አንገሩባቸው ነበር። ኢየሱስ «ከእኔ ሊተፋቸው» ተዘጋጅቶ ነበር። ግዴለሽነት፤ በራስ መርካትና ትዕቢት የሎዶቅያን ቤተ ክርስቲያን ሊያወድሙ ደርሰው ነበር። በዘመናት ሁሉ እንደታየው ብዙ አብያተ ክርስቲያናት ከማንኛውም ችግር ይልቅ፤ ስደትንም ጨምሮ በዚህ በሽታ ወድመዋል።

27ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ይህ ችግር በኢትዮጵያ አብያተ ክርስቲያናትንና ሰዎችን ሲጎዳ የተመለከትኸው እንዴት ነው? ለ) ሰዎች ይህንን ችግር እንዲቋቋሙ እንደ ቤተ ክርስቲያን መሪ ምን ልታደርግ ትችላላህ?

28ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ራእይ 3:14-22ን አንብብና ሠንጠረዥህን ሙላ። ለ) ስለ ሎዶቅያ ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት አንብብና ከተማዪቱን የሚገልጽ አጭር አንቀጽ ጻፍ። ሐ) ለዚህች ቤተ ክርስቲያን የተሰጠ ምስጋና አለን? መ) ቤተ ክርስቲያን፤ የተወቀሰችው ስለ ግብረ-ገባዊ ግድፈት፤ አምልኮተ ጣዖት ነው ወይስ ግልጽ ከሆደት? ጌታ የሰጠው ተግዛጽ ምንድን ነው? ሠ) ዕብራውያን 12:5-8 እና 3:19 አንብብና ጌታ ለእኛ የሚያስተላልፈውን ማስጠንቀቂያ ግለጽ።

ሎዶቅያ ከፊልድልፍያ በስተ-ደቡብ 60 ኪሎ ሜትሮች ያህል፤ ከኤፌሶን ደግሞ በስተ-ምሥራቅ 140 ኪሎ ሜትሮች ያህል ርቃ የምትገኝ ከተማ ነበረች። ከጥንቱ ዓለም የሮም ከፍተኛ መንገዶች በአንዱ ላይ የተመሠረተች ስትሆን፤ የንግድና የመገናኛ እምብርት ነበረች። ሎዶቅያ የበለፀገ የባንክ ማዕከል፤ የሱፍ ምርት እምብርት ስትሆን፤ በዓይን ቅባት በሕክምናና በትምህርት ቤት የታወቀች ነበረች። በ17 ዓ.ም. ከተማዪቱ በርዕደ-ምድር ስትወድም ነዋሪዎችዋ በራሳቸው ብቃት በመመካት ከሮም መንግሥት የቀረበላቸውን እርዳታ አንቀበልም ብለው ነበር። ከዚያም ራሳቸው መልሰው ገንብተዋታል። እነዚህ ሰዎች በራሳቸው ብቃት የሚመኩና በብርታታቸው የሚታበዩ ነበሩ። በተለይም በሎዶቅያ ከፍተኛ ቁጥር ያላቸው አይሁዶች የሚኖሩባት ከተማ ነበረች።

በከተማዪቱ አቅራቢያ ጥሩ ውኃ ስላልነበረ፤ ከድንጋይ ባበጁት ቱቦ አማካኝነት ከአሥር ኪሎ ሜትር ርቀት ውኃ ለበው ያመጡ ነበር። ውኃው መጀመሪያ የሚወጣው ከሙቅ ምንጭ ይሁን ከቀዝቃዛ የምናውቀው ነገር

የለም፤ ጻፋ ግን ወደ ሎዶቅያ ከተማ በሚደርስበት ጊዜ ለብ ስለሚል፥ ለመጠጣት አይጥምም ነበር።

የሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን እንዴት እንደተመሠረተች አናውቅም። የቆላስይስ ከተማ በሎዶቅያ አቅራቢያ ስለምትገኝ፥ ወንጌል ከኤፌሶን ወደ ቆላስይስ፥ ከዚያም ደግሞ ወደ ሎዶቅያ የደረሰ ይመስላል (ቆላ. 1:7)። እንዲያውም አንዳንድ ምሁራን ዮሐንስ በራእይ መጽሐፍ ውስጥ ካስፈራቸው እውነታዎች አንዳንዶቹ ጳውሎስ በሎዶቅያ አቅራቢያ ለነበረችው ቆላስይስ ከጻፈው መልእክት ወደ ሎዶቅያ ክርስቲያኖች የተዛመቱ ሊሆኑ እንደሚችሉ ይናገራሉ። ምንም እንኳ ሎዶቅያ ከዚህ በፊት መልካም ቤተ ክርስቲያን የነበረች ሊሆን ቢችልም፥ ዮሐንስ የራእይን መጽሐፍ በሚጽፍበት ጊዜ ለብ ያለች፥ ባለጸጋ፥ ዓለማዊት፥ በራሷ ብቃት የተሞላችና ትዕቢተኛ ነበረች። በመሆኑም፥ በዚህ የመጨረሻ ዘመን ላይ የሚገኙትን በርካታ አብያተ ክርስቲያናት ትወክላለች።

1. ኢየሱስ ስለ ራሱ የሰጠው መግለጫ

ሀ. አሜን - ይህ ስም ከኢሳይያስ 65:16 የተገኘ ሲሆን፥ በራእይ ምዕራፍ አንድ ውስጥ አልተጠቀሰም ነበር። በዕብራይስጥ «አሜን» የሚለው ቃል የተነገረው ነገር እውነተኛና ተገቢ ስለመሆኑ በአድማጮች የሚሰነዘር ማረጋገጫ ነው። በጸሎት ማብቂያ ላይ «አሜን» ሲሉ፥ የጸሎቱን መጠቃለል ማመልከታቸው ሳይሆን፥ ሰዎቹ ለእግዚአብሔር በቀረበው ጸሎት መስማማታቸውን መግለጻቸው ነበር። በዚህ ስፍራ ኢየሱስ ራሱን «አሜን» በማለት ይጠራዋል። ይህ ስም በርካታ ፍችዎችን ሊይዝ ይችላል። ኢየሱስ ፍጹም አምላክና ፍጹም ሰው በመሆኑ፥ ለእግዚአብሔር የመታዘዝ ሕይወቱ የእግዚአብሔርን ባሕርይ ሙሉ ለሙሉ እንደሚያንጸባርቅ መግለጹ ሊሆን ይችላል (1ኛ ቆሮ. 1:20)። የኢየሱስ ሕይወት እግዚአብሔር ላወጀው ነገር ሁሉ አጠቃላይ ድጋፍ ሰጥቷል። ይሁንና፥ አትኩሮቱ በይበልጥ በኢየሱስ ፍጹም ተአማኒነትና ታማኝነት ላይ ነው።

ለ. የታመነውና እውነተኛው ምስክር - ኢየሱስ በሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን ላይ አንዳንድ ጠንካራ ነቀፋዎች ሊሰነዘር ተቃርቦ ነበር። ስለሆነም፥ ኢየሱስ ለሎዶቅያ ክርስቲያኖች እርሱ የሚናገረው የመንፈሳዊ ሕይወታቸው እውነተኛ መግለጫ መሆኑን ለማስታወስ ይፈልጋል። እንዲሁም፥ ኢየሱስ ባሕርዩን ከሎዶቅያውያኑ ለማነጻጸር ፈልጎ ነበር። እርሱ የእርሱ ለሆኑት ታማኝ ሲሆን፥ እነርሱ ግን ለእርሱ ታማኞች አልነበሩም። ኢየሱስ ለአብ ንቁ ምስክር ነበር፤ ይሁንና፥ የሎዶቅያ ክርስቲያኖች ከፍርሃት ወይም ከዓለም ጋር ከመመሳሰላቸው የተነሣ፥ ምስክርነታቸውን ይደብቁ ነበር።

ሐ. በእግዚአብሔርም ፍጥረት ሁሉ ላይ ገዢ (መጀመሪያ) - «መጀመሪያ» የተባለው ቃል፥ በግሪክ የፍጥረትን መጀመሪያ ወይም ምንጭ ወይም ደግሞ የፍጥረትን ጌታ ሊያመለክት ይችላል። መጽሐፍ ቅዱስ እነዚህ ሁለቱም አሳቦች እውነት መሆናቸውን ያስተምራል። ክርስቶስ እግዚአብሔር በእርሱ አማካኝነት ፍጥረታትን ሁሉ የፈጠረበት ፈጣሪ ነው

(ዮሐ. 1:3፤ ቆላ. 1:16-17)። እንዲሁም ሁሉም ነገር በእርሱ ቁጥጥር ሥር ይተዳደራል። የሎዶቅያ ክርስቲያኖች እንደ ዋዛ በመመልከትና በጌትነቱ ፊት ለመስገድ ባለመሻት፤ ኢየሱስን ዘንግተውት ነበር። ስለሆነም፤ ኢየሱስ እነርሱን የፈጠራቸውና በእነርሱም ላይ ፍርዱን የሚገልጽ ታላቅና ኃይል አምላክ መሆኑን ያስታውሳቸዋል። ኢየሱስ ፍጥረትን ወደ ህላዌ ሰላመጣው፤ በፍጥረት ላይ ፍጹም ኃይል አለው። በመሆኑም፤ ኢየሱስ በራሳቸው ብቃት ከሚታበዩና ዳሩ ግን አናሳ ከሆኑት ፍጥረታት ሁሉ በላይ በእጅጉ ከፍ ያለ ነው።

2. ለቤተ ክርስቲያኒቱ የቀረበ ምስጋና-ምንም የለም!

3. በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይ የተሰነዘረ ነቀፋ

ሰይጣን እኛን ከሚያሸንፍባቸው መንገዶች አንዱ፤ ስለ ራሳችን የተሳሳተ ግንዛቤ እንዲኖረን በማድረግ ነው። ባልዋልንበት ስፍራ ከፍ አድርጎ በማቆም፤ ደክመን ሳለን መልካም መንፈሳዊ ተግባር እያከናወንን እንደሆነ በማስመሰል ወይም ከብዙ ጊዜ በፊት ኢየሱስ ይቅር ያለንን ነገር እያሳሰበ የበደለኛነት ስሜት እንዲጫነን ያደርጋል። ይህ የተሳሳተ ግንዛቤ ሁለት የተለያዩ ነገሮችን ያስከትላል።

አንዳንድ ክርስቲያኖች ስለ ራሳቸው በጣም አነስተኛ ግምት አላቸው። ምንም ስጦታ እንደሌላቸውና ለቤተ ክርስቲያንም ምንም ዓይነት ጠቀሜታ እንደማይሰጡ ያስባሉ። በመሆኑም፤ ዝም ብለው ይቀመጡና ሌሎች ሥራውን እንዲሠሩ ያደርጋሉ። እነዚህ ወገኖች ኢየሱስ እንደሚያፈቅራቸው፤ የጌቶች ጌታና የነገሥታት ንጉሥ ልጆች እንደሆኑ፤ እንዲሁም እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን መታነሰ የሚውሉ ልዩ ስጦታዎችን እንደሰጣቸው ይዘነጋሉ።

ሌሎች ክርስቲያኖች ደግሞ ራሳቸውን እስከ ሰማይ አሻቅበው በመመልከት ለትዕቢት ይዳረጋሉ። አንዳንዶች ከእነርሱ ውጭ ምንም ዓይነት ነገር እንደማይደረግና ቤተ ክርስቲያን የምትንቀሳቀስበት ብቸኛው ምክንያት የእነርሱ መኖር እንደሆነ ያስባሉ። ይህ በርካታ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን የሚያጋጥማቸው ፈተና ሲሆን የተቀሩት ደግሞ መንፈሳውያን ሳይሆኑ መንፈሳውያን እንደሆኑ ያስባሉ። ይህም የሎዶቅያ ክርስቲያኖች ችግር ነበር።

29ኛ ጥያቄ፤ ሀ) የመጀመሪያውን አመለካከት የሚይዙትን ክርስቲያኖች (በተለይም ሴቶች) እንዴት እንደተመለከትህ አብራራ። ለ) ሁለተኛውን አመለካከት ስለሚይዙ ክርስቲያኖች አብራራ። ሐ) በይበልጥ የምትታገለው ከየትኛው አመለካከት ጋር ነው?

የሎዶቅያ ክርስቲያኖች ራሳቸውን ከእግዚአብሔር የተለየ በረከት እንደተቀበሉና በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንደረኩ አድርገው ይመለከቱ ነበር። ይሁንና፤ ኢየሱስ ግን እንደዚህ አልተመለከታቸውም ነበር። ከከተማቸው ሁኔታ ጋር በማገናዘብ፤ ኢየሱስ እነርሱ ራሳቸውን የሚመለከቱበትን ሁኔታ ከራሱ አመለካከት ጋር ያገናዝበዋል።

በመጀመሪያ፤ ኢየሱስ ሁላቸውም ከሚጠሉት የከተማይቱ የውኃ አቅርቦት ጋር አወዳድሮአቸዋል። ኢየሱስ ለእርሱ የሚያቀርቡት አገልግሎት

ማለትም ሥራቸው እንደዚያው ውኃ ለብ ያለ ስለመሆኑ ያስገንዝባቸዋል። አንዳንድ ነገሮችን ቢያደርጉም፤ ጻፉ ግን ለእርሱ ካላቸው ከሙሉ ልብ ከመነጩ ፍቅር አልነበረም የሚያደርጉት። ለጌታ ሥራ ቅንፃት፤ ፍቅርና መሻት አልነበራቸውም። ስለሆነም፤ ሥራዎቻቸው ለኢየሱስ የሚሰጡት ጥቅም አልነበራቸውም።

ኢየሱስ ለብ በማለት ምትክ ሞቃት ወይም ቀዝቃዛ ቢሆኑ ይሻል እንደነበር ገልጾአል። ኢየሱስ እንደ ማብራሪያው ሁለት ጎረቤት ከተሞችን የሚያጣቅስ ይመስላል። በቆላስይስ፤ ግሩም የሆነ ቀዝቃዛ የምንጭ ውኃ ነበር። ይሁንና፤ የሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ ጥማት ላጠቃቸው ሰዎች መንፈሳዊ በረከት አታቀርብላቸውም ነበር። በሰሜናዊቷ ሂራፖሊስ፤ ለመድኃኒትነት የሚያገለግል ግሩም ሙቅ የውኃ ምንጭ (ጠበል) ነበር። ይሁንና፤ የሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ ሕመም ላጠቃቸው ሰዎች መንፈሳዊ መድኃኒት አታቀርብላቸውም ነበር። በሎዶቅያ ቀን በቀን የሚቀዳው ውኃ ለብ ያለና የሚያስመልስ ወይም የሚያስታውክ ነበር። ኢየሱስ ስለ መንፈሳዊ ሕይወታቸው የተሰማው በዚህ መልኩ ነበር።

«በራድ» የሚለው ሙሉ ለሙሉ እምነትን ትቶ፤ ወደ አረማዊነት የሕይወት ዘይቤ መመለስን የሚያመለክት ይመስላል። በከፊል ልብ የሚያከናውኗቸው ተግባራት ስሙን ያሰድቡ ስለነበር፤ ኢየሱስ ስሙን ባይጠሩ እንደሚሻል ገልጾአል። እንዲሁም፤ ክርስቲያን ነኝ እያለ ሕይወቱን ከማይለውጠው ግድየለሽ ሰው ይልቅ፤ በክርስትና ላይ ጠንካራ ተቃውሞ ያለውን ሰው ወደ ክርስቶስ መመለሱ ቀላል ነው። «ትኩስ» ከሙሉ ልብ ለኢየሱስ መቅናትን የሚያመለክት ነው። በ «ለብታ» ላይ አጽንኦት የተደረገው፤ በኢየሱስ ላይ ባላቸው እምነትና የደቀ መዝሙርነት ሕይወት ከመታመን ይልቅ በራሳቸው ብቃት በመመካታቸውና ግድየለሾች ሆነው በመገኘታቸው ነው። ሎዶቅያውያን ዓለምን በማስተናገዳቸውና ማንኛውንም ዋጋ ከፍለው ከዓለማውያን ጋር በሰላም ለመኖር በመፈለጋቸው ኢየሱስ ተቆጥቶ ነበር።

ሁለተኛ፤ ኢየሱስ ከከተማይቱ ብልጽግና ጋር አወዳደራቸው። የሎዶቅያ ክርስቲያኖች በሀብት በመበልጸጋቸው፤ ራሳቸውን መንፈሳዊ ብልጽግናም እንዳላቸው አድርገው የሚቆጥሩ ይመስላል። ሕይወታቸውን በመመልከት፤ «በግሩም ሁኔታ ላይ ነው ያለነው - ከዚህ በላይ መሻሻል አያስፈልገንም!» ይሉ ነበር። ምናልባትም ለቁሳዊ ብልጽግናቸው ምክንያቱ የእግዚአብሔር በእነርሱ ደስ መሰኘትና መባረክ እንደሆነ አድርገው ሳያስቡ አይቀሩም።

በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ ለመነጋገር እጅግ ከሚያስቸግሩን አንዳንዶቹ ባለጸጋና በራሳቸው ብቃት የሚመኩ ሰዎች ናቸው። ኢየሱስ ግን በጣም ለየት አድርጎ ይመለከታቸዋል። በኢየሱስ ክርስቶስ በሚገኙት መንፈሳዊ ብልጽግናዎች ስለማይጠቀሙ፤ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ጉስቁልና ተጫጭክቸው ነበር። (የሰምርኔስ ቤተ ክርስቲያን ምን ያህል የቁሳዊ ሀብት እጦት እንደነበረባትና ኢየሱስ ግን ሀብታሞች መሆናቸውን እንደተናገረ ልብ በል። ሎዶቅያ የሰምርኔስ ተገላቢጦሽ መሆኗ ነው።) «ጎስቋላ» የሚለው ቃል ምድራዊ ሀብቱን ሁሉ ያጣውንና በእጦት የተመታውን ሰው ያመለክታል።

በተጨማሪም፤ እነዚህ ሰዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው የተፈቆቱና ዕውርም ነበሩ።

ኢየሱስ ለእነዚህ ሰዎች የሰጠው ምላሽ በጣም ግልጽ ነው። አንድ የማይስማማውን ምግብ የበላ ሰው እንደሚያስመልሰው ሁሉ፤ ኢየሱስም ከህልውናው ዙሪያ በፍርድ ሊያስወግዳቸው ይፈልጋል። እውነትነት የሌለው የደገንነት እወጃ ከግልጽ ተቃውሞ የከፋ ነው።

30ኛ ጥያቄ፤ ከሚከተሉት ወደ ክርስቶስ ለመመለስ ቀለል ብለው ያገኘሃቸው የሰዎች ቡድኖች የትኞቹ ናቸው፡- አሁን አለን በሚሉት የሃይማኖት መልክ ረክተው እና በራሳቸው ሥራ ተመክተው የሚመላለሱትን፤ ወይስ ጉድለት እንዳለባቸው የሚያውቁትን፤ ወንጌሉን የሚቃወሙትን፤ ወይስ ግድየለሾችን? አብራራ።

4. ለቤተ ክርስቲያኒቱ የሰጠው ምክር

ሀ. በእሳት የነጠረውን ወርቅ ግዛ - የሎዶቅያ ሰዎች በቁሳዊ ሀብታቸው አብዝተው ቢታበዩም፤ መንፈሳዊ ጉስቁልና ነበረባቸው። በመሆኑም፤ ኢየሱስ ከእርሱ መንፈሳዊ ሀብት እንዲገዙ ይነግራቸዋል - በምድር ላይ ጊዜያዊ እርካታ ከሚያመጡ ነገሮች በላይ ዘላለማዊ ጠቀሜታ ባላቸው ነገሮች ላይ እንዲያተኩሩ ያሳስባቸዋል። ምናልባትም የወርቅ ተምሳሌትነት በውጫዊ ነገሮች ከመታመን ይልቅ፤ ለሥጋዊና መንፈሳዊ በረከቶች በኢየሱስ ላይ መደገፍ የሚታይበትን ሕያው እምነት የሚወክል ይሆናል።

ለ. ነጭ ልብስ ግዛ - የሎዶቅያ ሰዎች በጨርቃ ጨርቅና በሱፍ ምርታቸው ይኩራሩ ነበር። አለባበላቸው ጥሩ እንደሆነ ቢያስቡም፤ ኢየሱስ ግን በመንፈሳዊ ሁኔታቸው እርቃናቸውን እንደሆኑ ይነግራቸዋል። ስለሆነም፤ ነጭ ልብስ የሚለብሱበትንም የኢየሱስን ጽድቅ መሻት ነበረባቸው (ራእይ 6፡11)። ነጭ መሳናጸፊያ የሚገኘው ለኃጢአት ንስሐ በመግባትና ክርስቶስ የሚሰጠውን ጽድቅ በመቀበል ነው (1ኛ ቆሮ.1፡30፤ ኢሳ. 61፡10)።

ሐ. ዓይኖችህን የምትኳለውን ኩል ከእኔ ግዛ - የሎዶቅያ ሰዎች ለዓይን ሕመም በሚያቀርቡትና ዓለም-አቀፋዊ ታዋቂነት ባገኘው ኩላቸው ይታበዩ ነበር። ይሁንና፤ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ታውረው ነበር። እውነተኛ መንፈሳዊ ሁኔታቸውን ለማየት አልቻሉም። ስለሆነም፤ ኢየሱስ እውነተኛ መንፈሳዊ ሁኔታቸውንና ዘላለማዊ ነገሮችን ይመለከቱ ዘንድ ከእርሱ መንፈሳዊ የዓይን ኩል እንዲገዙ ይነግራቸዋል።

5. ለቤተ ክርስቲያኒቱ የሰጠው ማስጠንቀቂያ

በመንፈሳዊ ሕይወታችን «ምንም አያስፈልገኝም» እስክንል ድረስ የምንረካው፤ ወይም አብያተ ክርስቲያናት ግድየለሾች የሚሆኑት በአመዛኙ የኢየሱስ ክርስቶስን ማንነት፤ ማስጠንቀቂያዎቹንና ኃይሉን በመዘንጋት ነው። የሚከተሉትን ጥቅሶች በራሳቸው በመርካት ግድየለሽነት ለተሰማቸው ለሁለት ቡድኖች ኢየሱስ የሰጣቸውን ምላሾች ያስነብዩናል።

ሀ. ለፍቅሩ ጀሮ ሰጥተው ንስሐ የማይገቡትን የማያምኑ ሰዎች፤ ኢየሱስ በፍርድ ከአፋ ይተፋቸዋል።

ለ. የእርሱ የሆኑትንና አሁንም መንፈሳዊ ሕይወት ያላቸውን አማኞች፤ በፍቅር የተሞላ ሥነ ሥርዓት ያስተማራቸዋል። መንፈስ ቅዱስ የሚለውን ቢሰሙ፤ ንስሐ ቢገቡና የራስ ብቃት ትምክሕታቸውን ጥለው ለኢየሱስ ያላቸውን ታማኝነት ቢያሳዩ በደስታውና በጸጋው ያድጋሉ።

ኢየሱስ የሎዶቅያን ክርስቲያኖች በፍቅር ለመቅጣት ይፈልጋል። ወደ ሞት ከሚጎዳቸው መንፈሳዊ የለብታ ሕይወት እንዲመለሱ ይሻል። ስለሆነም፤ ፍቅር ያለበትን መንፈሳዊ ኅብረት ለመጀመር፤ ኢየሱስ ወደ እነርሱ እንደሚመጣ ይናገራል። በትንት ጊዜ፤ ሰዎች በቀን አንድ ዓቢይ ምግብ ይበሉ ነበር፤ የምግቡም ዓላማ በይበልጥ ከቤተሰብና ከጓደኞች ጋር ኅብረት ለማድረግ ነበር። ኢየሱስ በቤተ ክርስቲያን በር ላይ፤ እንዲሁም በግለሰብ ክርስቲያኖች ልብ በር ላይ እንደሚቆም ይናገራል። ከእርሱ ጋር ኅብረት ለማድረግ ልባቸውን እንደሚከፍቱለት ተስፋ በማድረግ ባለማቋረጥ በሩን ያንኳኳል። ያንን የኳኳታ ድምፅ የሚሰማ፤ ከክርስቶስ ጋር ኅብረት ለማድረግ የሚፈልግና ወደ ልቡም የሚጋብዘው ማንም ሰው፤ የኢየሱስን ህልውና በተለየ መንገድ እየተለማመደ ቢደሰት ይናገራል።

ሆኖም ሌሎች ምሁራን፤ ይህንን ክርስቲያኖች ነን እያሉ ክርስቲያን ላልሆኑ ሰዎች የተደረገ ጥሪ እንደሆነ ያስባሉ። የልባቸውን በር በመክፈት፤ ኢየሱስን አዳኝቸው አድርገው ይቀበላሉ። ይኸውም ከኃጢአታቸው ያድናቸው ዘንድ ወደ እርሱ በመመለስ ነው።

ከግድየለሽነት የተነሣ፤ ብዙውን ጊዜ ክርስቶስ ከቤተ ክርስቲያን ውጭ ይገባል። እርሱ ግድ ቀድሞ የነበረውን ኅብረት ለማደስና በመንፈስ ቅዱስ ኃይል አማካኝነት ህልውናውን ለማሳየት በመሻት፤ ከበር ላይ ቆሞ ይጠባበቃል። በኢየሱስ ደም ምትክ፤ በራሳቸው ተግባራትና ደንቦች የሚታመኑና ከእርሱ ጋር ኅብረት ለማድረግ ግድ የሌላቸው አብያተ ክርስቲያናት፤ በዘላለማዊ ፍርድ ይዳኛሉ።

31ኛ ጥያቄ ሀ) ሐሰተኛ መምህራንን የሚያዳምጡ፤ ወይም በራሳቸው ሥራ የሚታመኑ ሰዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ካሉ በምሳሌነት ጥቀስ። ለ) የክርስቶስን ድምፅ ይሰሙ ዘንድ፤ እንዴት ልትረዳቸው ትችላላህ? (ሮሜ 10:17)።

5. ድል ለሚነሣው የተሰጠው የተስፋ ቃል

ኢየሱስ በዙፋኑ ላይ ከእርሱ ጋር እንዲቀመጡ ሥልጣንን ይሰጣቸዋል - በመንፈሳዊ የግድየለሽነት ሕይወት ላልወደቁና ዳሩ ግን ንስሐ ለገቡ፤ ቅንዓታቸውን ላደሱና ለክርስቶስ ታማኞች ሆነው ለተገኙ አማኞች፤ ኢየሱስ ወደፊት በሚነግሡበት መንግሥቱ አብረውት እንደሚገዙ ተስፋ ይሰጣቸዋል። በዚህ ስፍራ ትኩረት የተሰጠው በምድራዊ ዙፋን ላይ አይደለም። ከኢየሱስ ጎን በርካታ ዙፋኖች ተደርድረውልን እንደምንቀመጥ የሚያመለክት ነገር የለም - ዳሩ ግን አንድ ዙፋን ብቻ ተጠቅሰዋል። በመሆኑም፤ ዙፋኑ

ከፍተኛ አክብሮትና በሌሎች ላይ ሥልጣን የመቀዳጀትን ሁኔታ ያሳያል። ኢየሱስ የሚለው ለእርሱ ታማኞች ከሆንን፤ ከጎኑ ታላቅ የክብር ስፍራ እንደሚጠብቀንና በዘላለሙ መንግሥት የመሪነት ሚና እንደሚኖረን ነው። ኢየሱስ ለእርሱ ታማኞች ለነበሩት ሥልጣን ማካፈሉን እግዚአብሔር አብ ሥልጣኑንና አገዛዙን ለኢየሱስ ካካፈለበት ሁኔታ ጋር ያወዳድረዋል - ኢየሱስ ለእግዚአብሔር አብ ታማኝ ነበርና።

የታማኝ ክርስቲያን ዙፋን ኢየሱስ የተቀመጠበት ይሆናል፤ ይህም ደግሞ የእግዚአብሔር አብ ዙፋን ነው። «ኢየሱስ ብቻ» የሚሉ የእምነት ክፍሎች ይህን አሳብ ባለመረዳታቸው፤ «በሰማይ ስንት ዙፋናት ይኖራሉ?» በማለት ይሟገታሉ። የሚጠብቁትም «አንድ» የሚል ምላሽ ነው። ይሁንና፤ መጽሐፍ ቅዱስ «ዙፋን» በሚለው ቃል እንዴት እንደሚጠቀም በትክክል አይረዱም። የምንነጋገረው ንጉሥ ኃይለ ሥላሴ ይቀመጡበት ስለነበው ዓይነት ዙፋን ወይም መቀመጫ አይደለም። የምንነጋገረው ስለ ሥልጣንና ኃይል ነው። ኢየሱስ ይህንን ሥልጣን ከእግዚአብሔር አብ ጋር ይካፈላል - እኛም ከኢየሱስ ጋር እንካፈላለን (ሮሜ 8:17፤ ራእይ 5:10፤ 20:4-6 ተመልከት)።

ለመሆኑ፤ ኢየሱስ የመግዛቱን ሥልጣን ያገኘው እንዴት ነበር? መጽሐፍ ቅዱስ፤ ለእግዚአብሔር አብ በመታዘዙና በመስቀል ላይ በመሞቱ እንደሆነ ይነግረናል። እኛም የምንገዛው በዚሁ የመታዘዝ መንገድ ነው። ክርስቲያኖች የተለያዩ መስቀሎች አሏቸው። ሕመምና ሞት ወይም ከቤተሰብና ከመንግሥት የሚሰነዘር ሰደት ያጋጥማቸዋል። ክርስቲያኖች በአስቸጋሪ ጊዜያት ለኢየሱስ ታማኞች ሆነው ከቆሙ፤ በዘላለሙ መንግሥት ከኢየሱስ ጋር ይነግሣሉ።

32ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ከሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን የተማርሃቸውን ተግባራዊ አስተያየቶች ወይም ትምህርቶች፤ በሠንጠረዥህ የመጨረሻ ዓምድ ውስጥ አስፍር። ለ) ድል ለሚነሡ ሰዎች ስለሚሰጡ ሽልማቶች የተገባው የተስፋ ቃል፤ ዛሬ ለኢየሱስ እንድትኖር እንዴት ያበረታታሃል?

33ኛ ጥያቄ፤ ራእይ ምዕራፍ 2-3 ከልስና የሚከተሉትን ጥያቄዎች መልስ፡- ሀ. ተግባሩ ያልተሰጣቸው ሁለት አብያተ ክርስቲያናት እነ ማን ናቸው? ለ. ምስጋና ያልቀረበላት ብቸኛዋ ቤተ ክርስቲያን ማን ናት? ሐ. የእያንዳንዳቸውን የሰባቱን አብያተ ክርስቲያናት አንድ ዓቢይ ባሕርይ ግለጽ። መ. ለእያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን ከተሰጠው የተስፋ ቃል የትኛውን አብልጠህ ትወደዋለህ?

ራእይ ምዕራፍ 3 ለሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት የተላለፉትን መልእክቶች ይደመድማል። ከዚያም፤ ራእይ 4 ወደፊት የሚመጡትን ነገሮች መግለጽ ይጀምራል።

ቤተ ክርስቲያን	የክርስቶስ መግለጫ	ምስጋና	ተግባር	ትእዛዝ	ግለጠንቀቂያ	ድል ለሚነግ የተስፋ ቃል
ኢፈሶን	7	ብርቱ	የመጀመሪያ	የመጀመሪያ	መቅረዛች	ከሕይወት

(ራእይ 2:1-7) የመጀመሪያ ፍቅርዋን ያጣች ቤተ ክርስቲያን የቤተ ክርስቲያን ዘመን፡ 30-100 ዓ.ም	ከዋክብት የያዘ (የአብያተ ክርስቲያናት መሪዎች) ለመመርመር፤ ለማበረታታት፤ ለመገለጽ በ7ቱ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ይመላለሳል	ሥራ የሐሰት ትምህርትን አስወግደዋል ከፋውን ጠልተዋል ዶክትሪን ፈትነዋል	ያ ፍቅራቸውን አጥተዋል	ያ ፍቅርህን አሰብን ስሐ ግባ የመጀመሪያ ሥራህን አድርግ	ውን ከሰፍራው መውሰድ፤ ቤተ ክርስቲያናቸውን ማጥፋት	ዛፍ ይበላል (የዘላለም ሕይወት)
ሰምርኔስ (2:8-11) ድሃ በሰደት የምትሠቃይ ቤተ ክርስቲያን የቤተ ክርስቲያን ዘመን፡ 100-313 ዓ.ም.	የመጀመሪያው የመጨረሻው (ዘላለማዊ አምላክ) ሞቶ የነበረውና ሕያው የሆነው (የሙታንን ትንሣኤ ተስፋ ይሰጣል)	ብርቱ ሥራ ሠርተዋል ታላቅ ስደትና ጉስቋልና ታግሰዋል	ምንም	እስከ ሞት ታመን (የ10 ቀናት መከራ)	ምንም	በሁለተኛው ሞት አይጎዳም (ዘላለማዊ ሞት)
ጲርጋዋን (2:12-17) ሃይማኖታዊ መልክ የሚታይበት ሃላማዊት ቤተ ክርስቲያን የቤተ ክርስቲያን ዘመን 313-590 ዓ.ም.	ከሁለት ወገን የተሳለ ሰይፍ (የክርስቶስ ፍርድ)	የሰይጣን ዙፋን ባለበት ይኖሩ ነበር (የዛስ ጣዖት አምልኮ) ስደት ጥቂቶች በእውነተኛነት ጸንተዋል	1. ሃላማዊነት 2. የሐሰት ትምህርት 3. የጋይማኖት አምባገነንነት	7ስሐ ግባ (አለምንና እግዚአብሔርን የመከተል ዝንባሌህን ህን ለውጥ)	የሐሰት አስተማሪዎችን እዋጋቸዋለሁ	ሰማያዊ ምግብ ይበላል (ሰማያዊ መንፈሳዊ ምግብ ይበላል) የምስጢር ስም የያዘ ስውር ድንጋይ (ከክርስቶስ ጋር የቀረበ ግንኙነት)

ትያፕሮን (2:18-29) ዓለማዊ ቤተ ክርስቲያን የቤተ ክርስቲያን ዘመን 590-1500 ዓ.ም.	የእግዚአብሔር ልጅ (የክርስቶስ አምላክነት) የእሳት ነበልባል የሆኑ ዓይኖች (ሁሉን አዋቂ ዳኛ)	በሥራ የምትተጋቢተ ክርስቲያን በመከራ መታገሥ ፍቅር የምታድግ	የሐሰት አስተማሪዎችን መታገሥ ጊዜ ተሰጥቶ ሳለ ንስሐ አለመግባት	ንስሐ ግባ ያለህን አጽንተህ ያዝ	ፍርድ ይመጣል የሕመም ሥቃይ	በአሕዛብ ላይ መግዛት የንጋት ኮከብ ይሰጠዋል
ሰርዴስ (3:1-6) መንፈሳዊ ሞት ያንጎበበባት ቤተ ክርስቲያን የቤተ ክርስቲያን ዘመን 1500-1800 ዓ.ም.	7ቱን መናፍስት የያዘ (መንፈስ ቅዱስ) 7ቱን ከዋክብት የያዘ (የቤተ ክርስቲያን መሪዎች)	ጥቂቶች አልወደቁም ነበር	ሕያው ነን ቢሉም መታን ነበሩ (በቀድሞው ክብር መመካት ከውጭ ፕራሬዎች ግብዛት፣ ከውስጥ መት)	ፍርድ እንደሚመጣብህ እውቅ ያለህን አጥብቀህ ያዝ አስታውስ ታዘዝ ንስሐ ግባ	ክርስቶስ በፍርድ እንደ ሌባ ይመጣል	ነጭ ልብስ መልበስ (የክርስቶስ ጽድቅ) ስሙ ከሕይወት መጽሐፍ አይፋቅም በእግዚአብሔርና በመላእክቱ ፊት ለስሙ ይመሰክር ለታል
ፊልድል ፊያ (3:7-13) ታማኝ ንቁ ቤተ ክርስቲያን የቤተ ክርስቲያን ዘመን 1800-1900 ዓ.ም.	ቅዱስና እውነተኛ የዳዊት መከፈቻ ያለው (እእግዚአብሔር መንግሥት ሥልጣን ያለው ባለ መብት መሢሕ) ማንም የማይዘጋውን በር ይከፍታል	ሥራዎች የክርስቶስ ንቃል ጠብቀዋል የክርስቶስ ንስም አልካዳም	ምንም	ያለህን አጽንተህ ያዝ ማንም አከሊልህ ን አይውሰድ	ምንም	ከመከራው ሰዓት ይጠበቃል በእግዚአብሔር መቅደስ ዓምድ ይሆናል የእግዚአብሔር ከተማና የኢየሱስ አጼሱ ስም ይሰጠዋል ዘላለማዊ ኅብረት ከእግዚአብሔር

						ሒር ጋር
ሎዶቅያ (3:14-22) ለብ ያለች በራሷ ብቃት የምትመካ ቤተ ክርስቲያን የቤተ ክርስቲያን ዘመን 1900- መጨረሻ	አሜን ታማኝና እውነተኛ ምስክር የፍጥረት መጀመሪያ	ምንም	ለብታ (ግድየለሽ) በራስ ብቃት መታበይ ጎሰጃላ፣ ምስኪን፣ ድሃ፣ ዕውር፣ ፈቄት	መንፈሳዊ ጉድለትህ ን እወቅ 1. ወርቅ ግዛ (በእሳት የነጠረ እምነት) 2. ነጭ ልብስ (የክርስቶስ ጽድቅ) 3. ኩል (የእግዚአ ብሔርን እውነት ለማሳየት የሚያስች ሉ መንፈሳዊ ግዴታችሁ ንስሐ ግባ	ከአፈ እተፋሃለ ሁ (ቤተ ክርስቲያን ቱን አጠፋለሁ) የምወዳች ውን እገሥጻለ ሁ	በክርስቶስ ዙፋን ላይ መቀመጥ (ከክርስቶ ስ ጋር በዘላለም መንግሥት የመግዛት መብት)

አምስተኛ ቀን - የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልስና ለሳምንታዊ ስብሰባ ለመዘጋጀት፣ የመወያያ ጥያቄዎችን ተመልከት።

ሳምንታዊ ስብሰባ

1. አምልኮ
2. ጸሎት
3. የትምህርቱ ክልስ
4. ውይይት

ሀ. 1) በሕግ አጥባቂነት፣ ልቅነትና ክርስቲያናዊ ነጻነት መካከል ባለው ልዩነት ላይ ተወያዩ። 2) ቤተ ክርስቲያናችሁ ለክርስቲያናዊ አፈፃፀር መምሪያ እንዲሆኑ የምታስተምራቸውን፣ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውጭ የሚዘወተሩ ልምዶች በምሳሌነት ጥቀስ። 3) አንድ የቤተ ክርስቲያን «ሕግ» ምረጡና እንዴት በሕግ አጥባቂነት ሊከበር እንደሚችል ተወያዩ! 4) ይህንኑ ሕግ ውሰዱና ለሕጉ አለመገዛት እንዴት ልቅነትን ሊያሳይ እንደሚችል አመልከቱ። 5) በፍቅር የተገደበ ክርስቲያናዊ ነጻነት፣ ያንን ሕግ ለመጠበቅ ወይም ላለመጠበቅ መመሪያ የሚሰጠው እንዴት ነው?

ለ. 1) የትያፕሮን ቤተ ክርስቲያን ችግር ምን ነበር? 2) በምታውቀው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ይኼ ችግር የታየው እንዴት ነው? 3) ከዚያች ቤተ

ክርስቲያን ስለ ሐሰት ትምህርት መስፋፋት የምንማረው ጠቃሚ ትምህርት ምንድን ነው? 4) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አብያተ ክርስቲያናትን እንዴት ከዓለማዊነት ሊጠብቁ ይችላሉ? 4) ከሐሰት ትምህርት መስፋፋትስ?

ሐ. 1) የሰርዴስ ቤተ ክርስቲያን ችግር ምን ነበር? 2) ዛሬ ያ ችግር በሰዎች ሕይወትና በአብያተ ክርስቲያናት ውስጥ የሚታየው እንዴት ነው? 3) አብዛኛዎቹ ክርስቲያኖች ዓለምን ሲከተሉ ለሚመለከቱ ክርስቲያኖች በእምነት ጸንቶ መቆሙ አዳጋች የሚሆነው ለምንድን ነው? 4) ክርስቲያኖች በዘላለማዊ ጉዳዮች ላይ በማተኮር ዓለማዊነትን እንዲያስወግዱ፤ ድል ለሚነሡት የተገቡት የተስፋ ቃሎች እንዴት ሊረዱላቸው ይችላሉ? 5) በቤተ ክርስቲያንህ ውስጥ ትክክል እንዳልሆኑ የምታውቃቸውንና፤ ዳሩ ግን ማንም ሰው ሁኔታውን ለማስተካከል ሳይሞክር እየተከናወኑ ያሉትን ነገሮች ዘርዝር። 6) ይህ ሙሉውን ቤተ ክርስቲያን በመጉዳት፤ ወደ ሞት ወይም እጅግ ወደ መዳከም ሊያደርስ የሚችለው እንዴት ነው? 7) የራስህንና የቤተ ክርስቲያንህን ሕይወት ለማጠናከርና ለማንጸት፤ ምን ምን እርምጃዎችን ልትወስድ ትችላለህ?

መ. 1) የፊልድልፍያ ቤተ ክርስቲያን ሁኔታ እንዴት ነበር? 2) የትልቅ ቤተ ክርስቲያን አባል በመሆን የሚገኘውን ጥቅም፤ ከትንሽ ቤተ ክርስቲያን ጋር በማነጻጸር ተወያዩ። 3) በትልቅ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በመሆንና በትንሽ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በመሆን፤ የምንጋፈጣቸው ችግሮች ምንድን ናቸው? 4) ከዚህች ቤተ ክርስቲያን በተማራችሁት ትምህርት ላይ ተወያዩ።

ሠ. 1) የሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን ችግር ምን ነበር? 2) በገዛ ሕይወትህ ወይም በራስህ ቤተ ክርስቲያን፤ ይህንኑ ችግር የተመለከትኸው እንዴት ነው? 3) ለዚህች ቤተ ክርስቲያን ከተላለፈው መልእክት ምን እንደተማራችሁ ተወያዩ።

ረ. ጸሎት።